(Πράξεις εγκριθείσες δυνάμει του τίτλου V της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση)

ΑΠΟΦΑΣΗ 2004/658/ΚΕΠΠΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 13ης Σεπτεμβρίου 2004

σχετικά με τις δημοσιονομικές διατάξεις που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Άμυνας

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη την κοινή δράση 2004/551/ΚΕΠΠΑ, του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2004, για τη σύσταση Ευρωπαϊκού Οργανισμού Άμυνας, και ιδίως το άρθρο 18 παράγραφος 1 ([1]),

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η κοινή δράση 2004/551/ΚΕΠΠΑ προβλέπει ότι οι δημοσιονομικές διατάξεις που εφαρμόζονται στο γενικό προϋπολογισμό του Οργανισμού εγκρίνονται από το Συμβούλιο με ομοφωνία. Το διοικητικό συμβούλιο, εντός ενός έτους από τη θέσπιση της εν λόγω κοινής δράσης, θα αναθεωρήσει και θα τροποποιήσει, εφόσον ενδείκνυται, αυτές τις διατάξεις.

(2) Το διοικητικό συμβούλιο, κατά την αναθεώρηση των διατάξεων αυτών, θα πρέπει να τηρήσει τις διατάξεις της οδηγίας 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών ([2]) και θα πρέπει να επιληφθεί του θέματος των συμβάσεων που συνάπτει ο Οργανισμός στους τομείς στους οποίους δεν ισχύει η οδηγία 2004/18/ΕΚ και στους οποίους τα κράτη μέλη μπορούν να λαμβάνουν εθνικά μέτρα δυνάμει του άρθρου 296 της ΣΕΚ.

(3) Η κοινή δράση 2004/551/ΚΕΠΠΑ προβλέπει περαιτέρω ότι το διοικητικό συμβούλιο, κατόπιν προτάσεως του γενικού διευθυντή, θεσπίζει, βάσει των αναγκών, τους κανόνες εφαρμογής για την εκτέλεση και τον έλεγχο του γενικού προϋπολογισμού, κυρίως όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, με την επιφύλαξη των σχετικών κοινοτικών κανόνων. Το διοικητικό συμβούλιο εξασφαλίζει, ειδικότερα, ότι λαμβάνονται δεόντως υπόψη οι απαιτήσεις της ασφάλειας εφοδιασμού και της προστασίας τόσο του αμυντικού απορρήτου όσο και των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

(4) Οι δημοσιονομικές διατάξεις και κανόνες που αναφέρονται στο παράρτημα της παρούσας απόφασης δεν εφαρμόζονται στα ad hoc σχέδια και προγράμματα, όπως αναφέρονται στα άρθρα 20 και 21 της κοινής δράσης 2004/551/ΚΕΠΠΑ. Το διοικητικό συμβούλιο θα πρέπει να προσπαθήσει να καταρτίσει διατάξεις και κανόνες για τα ad hoc σχέδια και προγράμματα.

(5) Ο αρχικός γενικός προϋπολογισμός του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Άμυνας για το 2004 επικεντρώνεται στις διευθετήσεις εκκίνησης και θα πρέπει να προβλεφθούν αμελλητί δημοσιονομικές διατάξεις που να επιτρέπουν την ομαλή εκτέλεσή του,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ:

Άρθρο 1

Οι δημοσιονομικές διατάξεις που εφαρμόζονται στην εκτέλεση και τον έλεγχο του γενικού προϋπολογισμού του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Άμυνας καθορίζονται στο παράρτημα της παρούσας απόφασης. Οι εν λόγω δημοσιονομικές διατάξεις ισχύουν από τις 13 Σεπτεμβρίου 2004, έως ότου αναθεωρηθούν, τροποποιηθούν ή επιβεβαιωθούν, σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 1 της κοινής δράσης 2004/551/ΚΕΠΠΑ, ή έως τις 31 Δεκεμβρίου 2005, εφόσον προηγείται η ημερομηνία αυτή.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση παράγει αποτελέσματα από την ημερομηνία της έκδοσής της.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Βρυξέλλες, 13 Σεπτεμβρίου 2004.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
B. R. BOT

([1]) ΕΕ L 245 της 17.7.2004, σ. 17.
([2]) ΕΕ L 134 της 30.4.2004, σ. 114.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΑΜΥΝΑΣ («ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ»)

ΤΙΤΛΟΣ I

ΕΤΗΣΙΑ ΔΙΑΡΚΕΙΑ

Άρθρο 1

1. Ο γενικός διευθυντής μπορεί να προβαίνει σε μεταφορές πιστώσεων από τίτλο σε τίτλο, εντός συνολικού ορίου 10 % των πιστώσεων του οικονομικού έτους, από κεφάλαιο σε κεφάλαιο και από άρθρο σε άρθρο.

2. Τρεις εβδομάδες πριν από τη διενέργεια των μεταφορών που αναφέρονται στην παράγραφο 1, ο γενικός διευθυντής ενημερώνει το διοικητικό συμβούλιο σχετικά με τις προθέσεις του. Εάν ένα κράτος μέλος επικαλεσθεί βάσιμους λόγους μέσα στην προαναφερόμενη προθεσμία, το διοικητικό συμβούλιο λαμβάνει απόφαση.

3. Ο γενικός διευθυντής μπορεί να προβαίνει σε μεταφορές πιστώσεων στο εσωτερικό των άρθρων και να προτείνει άλλες μεταφορές πιστώσεων στο διοικητικό συμβούλιο.

Άρθρο 2

1. Οι πιστώσεις που δεν έχουν χρησιμοποιηθεί έως τη λήξη του οικονομικού έτους για το οποίο έχουν εγγραφεί ακυρώνονται.

2. Ωστόσο, για τις πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων που δεν έχουν δεσμευθεί ακόμη στο κλείσιμο του οικονομικού έτους, η μεταφορά μπορεί να αφορά:

α) τα ποσά που αντιστοιχούν στις πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων για τις οποίες τα περισσότερα προπαρασκευαστικά στάδια της διαδικασίας δέσμευσης έχουν ολοκληρωθεί στις 31 Δεκεμβρίου· τα ποσά αυτά μπορούν να δεσμευθούν έως την 31η Μαρτίου του επόμενου έτους·

β) τα ποσά που αποδεικνύονται αναγκαία όταν ένα πρόγραμμα ή σχέδιο καταρτίσθηκε κατά το τελευταίο τρίμηνο του οικονομικού έτους και ο Οργανισμός δεν μπόρεσε να δεσμεύσει έως την 31η Δεκεμβρίου τις πιστώσεις που προβλέπονται για τον σκοπό αυτό.

3. Για τις πιστώσεις πληρωμών, η μεταφορά μπορεί να αφορά τα ποσά που είναι αναγκαία για την κάλυψη προγενεστέρων υποχρεώσεων ή υποχρεώσεων που συνδέονται με μεταφερθείσες πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων, εφόσον οι πιστώσεις που προβλέπονται στις αντίστοιχες γραμμές του προϋπολογισμού του επόμενου οικονομικού έτους δεν επιτρέπουν την κάλυψη των αναγκών. Ο Οργανισμός χρησιμοποιεί κατά πρώτον τις πιστώσεις που έχουν εγκριθεί για το τρέχον οικονομικό έτος, στις δε μεταφερθείσες πιστώσεις καταφεύγει μόνο όταν εξαντληθούν οι πρώτες.

4. Οι πιστώσεις που εγγράφονται σε αποθεματικό και οι πιστώσεις που αφορούν δαπάνες προσωπικού δεν μπορούν να μεταφερθούν.

5. Τα μη χρησιμοποιηθέντα έσοδα για ειδικό προορισμό και οι πιστώσεις που είναι διαθέσιμες την 31η Δεκεμβρίου στο πλαίσιο των εσόδων για ειδικό προορισμό, τα οποία αναφέρει το άρθρο 15 της κοινής δράσης 2004/551/ΚΕΠΠΑ, αποτελούν το αντικείμενο αυτόματης μεταφοράς και μπορούν να χρησιμοποιηθούν μόνο για τον ειδικό προορισμό για τον οποίο προβλέπονται. Οι διαθέσιμες πιστώσεις που αντιστοιχούν στα μεταφερθέντα έσοδα για ειδικό προορισμό πρέπει να χρησιμοποιούνται κατά πρώτον.

6. Ο γενικός διευθυντής καταθέτει προτάσεις στο διοικητικό συμβούλιο σχετικά με τις μεταφορές, μέχρι τις 15 Φεβρουαρίου. Το διοικητικό συμβούλιο λαμβάνει απόφαση έως τις 15 Μαρτίου.

ΤΙΤΛΟΣ II

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Δημοσιονομικοί παράγοντες

Τμήμα 1

Αρχή του διαχωρισμού των καθηκόντων

Άρθρο 3

Τα καθήκοντα του διατάκτη και του υπολόγου είναι διαχωρισμένα και ασυμβίβαστα μεταξύ τους.

Τμήμα 2

Διατάκτης

Άρθρο 4

1. Ο γενικός διευθυντής ασκεί καθήκοντα διατάκτη για λογαριασμό του Οργανισμού.

2. Ο Οργανισμός καθορίζει, στους εσωτερικούς διοικητικούς κανόνες του, τους υπαλλήλους του ενδεδειγμένου επιπέδου στους οποίους ο γενικός διευθυντής μπορεί να μεταβιβάζει αρμοδιότητες διατάκτη, υπό τους όρους που προβλέπονται στον εσωτερικό κανονισμό του Οργανισμού, την έκταση των μεταβιβαζόμενων αρμοδιοτήτων και τη δυνατότητα των εξουσιοδοτουμένων να μεταβιβάζουν δευτερευόντως τις αρμοδιότητές τους.

3. Οι αρμοδιότητες του διατάκτη αποτελούν αντικείμενο μεταβίβασης ή δευτερεύουσας μεταβίβασης μόνο στα πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 11 παράγραφος 3 σημείο 1 της κοινής δράσης 2004/551/ΚΕΠΠΑ.

4. Οι κύριοι ή δευτερεύοντες διατάκτες μπορούν να ενεργούν μόνο εντός των ορίων που καθορίζονται από την πράξη μεταβίβασης ή δευτερεύουσας μεταβίβασης αρμοδιοτήτων. Ο αρμόδιος κύριος ή δευτερεύων διατάκτης μπορεί να επικουρείται στο έργο του από έναν ή περισσοτέρους υπαλλήλους στους οποίους ανατίθεται να πραγματοποιούν, υπό την ευθύνη του κύριου ή δευτερεύοντος διατάκτη, ορισμένες πράξεις αναγκαίες για την εκτέλεση του προϋπολογισμού και την απόδοση των λογαριασμών.

Άρθρο 5

1. Ο διατάκτης ευθύνεται για την εκτέλεση των εσόδων και των δαπανών σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και τη διασφάλιση της νομιμότητας και της κανονικότητάς τους.

2. Για την εκτέλεση των δαπανών, ο κύριος ή ο δευτερεύων διατάκτης προβαίνει σε δημοσιονομικές δεσμεύσεις πιστώσεων και σε νομικές δεσμεύσεις, στην εκκαθάριση των δαπανών και στην έκδοση των ενταλμάτων πληρωμής και διενεργεί προκαταρκτικές πράξεις για την εκτέλεση των πιστώσεων.

3. Η εκτέλεση των εσόδων συμπεριλαμβάνει την κατάρτιση των προβλέψεων απαιτήσεων, τη βεβαίωση των δικαιωμάτων είσπραξης και την έκδοση των ενταλμάτων είσπραξης. Εφόσον συντρέχει περίπτωση, περιλαμβάνει και την παραίτηση από ήδη βεβαιωθείσες απαιτήσεις.

4. Ο κύριος διατάκτης, ακολουθώντας τους ελάχιστους κανόνες που θεσπίζει ο Οργανισμός και λαμβάνοντας υπόψη τους κινδύνους που συνδέονται με το διαχειριστικό περιβάλλον και με τη φύση των χρηματοδοτούμενων ενεργειών, δημιουργεί την οργανωτική δομή καθώς και τα συστήματα και τις διαδικασίες εσωτερικής διαχείρισης και ελέγχου που ενδείκνυνται για την άσκηση των καθηκόντων του, συμπεριλαμβανομένων, ενδεχομένως, εκ των υστέρων επαληθεύσεων. Πριν εγκριθεί μια πράξη, οι επιχειρησιακές και δημοσιονομικές πτυχές της επαληθεύονται από υπαλλήλους διαφορετικούς από τον υπάλληλο που άρχισε την πράξη. Η έναρξη και η εκ των προτέρων και εκ των υστέρων επαλήθευση μιας πράξης αποτελούν χωριστά καθήκοντα.

5. Κάθε υπάλληλος υπεύθυνος για τον έλεγχο της διαχείρισης των δημοσιονομικών πράξεων πρέπει να έχει τα απαιτούμενα επαγγελματικά προσόντα. Ο εν λόγω υπάλληλος τηρεί τον ειδικό κώδικα επαγγελματικών προτύπων που ορίζει ο Οργανισμός.

6. Οιοσδήποτε υπάλληλος συμμετέχων στη δημοσιονομική διαχείριση και στον έλεγχο των πράξεων θεωρήσει ότι μια απόφαση, την οποία η προϊσταμένη του αρχή του επιβάλλει να εφαρμόσει ή να αποδεχθεί, είναι παράτυπη ή αντίθετη προς τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης ή τους επαγγελματικούς κανόνες τους οποίους υποχρεούται να τηρεί, πρέπει να το επισημαίνει εγγράφως στον κύριο διατάκτη και, σε περίπτωση αδράνειας του διατάκτη, στην υπηρεσία που αναφέρεται στο άρθρο 13 παράγραφος 4. Σε περίπτωση παράνομης δραστηριότητας, απάτης ή δωροδοκίας που ενδέχεται να θίξουν τα συμφέροντα του Οργανισμού, ο διατάκτης ενημερώνει τις αρχές και τις υπηρεσίες που ορίζονται από την ισχύουσα νομοθεσία.

7. Ο διατάκτης προβαίνει, προς το διοικητικό συμβούλιο, σε απολογισμό της άσκησης των καθηκόντων του, με τη μορφή ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων η οποία συνοδεύεται από δημοσιονομικές και διαχειριστικές πληροφορίες. Η εν λόγω έκθεση περιέχει στοιχεία όσον αφορά τα αποτελέσματα των πράξεων σε συσχετισμό με τους στόχους που έχουν τεθεί, τους κινδύνους που συνδέονται με τις πράξεις αυτές, τη χρησιμοποίηση των προβλεπομένων πόρων και τη λειτουργία του συστήματος εσωτερικού ελέγχου. Ο εσωτερικός ελεγκτής λαμβάνει υπό σημείωση την ετήσια έκθεση πεπραγμένων καθώς και τα λοιπά διαθέσιμα πληροφοριακά στοιχεία.

Τμήμα 3

Διαχωρισμός των αρμοδιοτήτων έναρξης και επαλήθευσης μιας πράξης

Άρθρο 6

1. Ως έναρξη μιας πράξης νοείται το σύνολο των πράξεων οι οποίες μπορούν συνήθως να διενεργούνται από τους υπαλλήλους που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφοι 4 και 5 και οι οποίες προετοιμάζουν τη θέσπιση των πράξεων εκτέλεσης του προϋπολογισμού από τους αρμόδιους κύριους ή δευτερεύοντες διατάκτες.

2. Ως εκ των προτέρων επαλήθευση μιας πράξης νοείται το σύνολο των εκ των προτέρων ελέγχων τους οποίους δημιουργεί ο αρμόδιος κύριος ή δευτερεύων διατάκτης προκειμένου να επαληθεύει τις επιχειρησιακές και δημοσιονομικές πτυχές της.

3. Κάθε πράξη αποτελεί αντικείμενο μιας τουλάχιστον εκ των προτέρων επαλήθευσης. Σκοπός της επαλήθευσης αυτής είναι να βεβαιωθούν ιδίως:

α) η κανονικότητα και η συμμόρφωση της δαπάνης και του εσόδου προς τις εφαρμοστέες διατάξεις, ιδίως προς εκείνες του προϋπολογισμού και των οικείων ρυθμίσεων καθώς και οποιασδήποτε πράξης που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή των συνθηκών, προς την ισχύουσα νομοθεσία και ενδεχομένως προς τους συμβατικούς όρους·

β) η εφαρμογή της αρχής της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

4. Οι εκ των υστέρων επαληθεύσεις, βάσει δικαιολογητικών και, εφόσον είναι αναγκαίο, επιτόπου, επαληθεύουν την ορθή εκτέλεση των πράξεων που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό, και ιδίως την τήρηση των κριτηρίων που αναφέρονται στην παράγραφο 3. Οι εν λόγω επαληθεύσεις μπορούν να διοργανώνονται δειγματοληπτικά βάσει ανάλυσης των κινδύνων.

5. Οι υπάλληλοι ή άλλα μέλη του προσωπικού, που ευθύνονται για τις επαληθεύσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 4, είναι διαφορετικοί από αυτούς που εκτελούν τα καθήκοντα έναρξης, τα οποία αναφέρονται στην παράγραφο 1 και δεν είναι υφιστάμενοί τους.

Τμήμα 4

Διαδικασίες διαχείρισης και εσωτερικού ελέγχου

Άρθρο 7

Τα συστήματα και οι διαδικασίες διαχείρισης και εσωτερικού ελέγχου αποβλέπουν:

α) στην υλοποίηση των στόχων των πολιτικών, προγραμμάτων και ενεργειών του Οργανισμού σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης·

β) στην τήρηση των κανόνων του δικαίου της ΕΕ καθώς και των ελάχιστων κανόνων ελέγχου οι οποίοι καθορίζονται από τον Οργανισμό·

γ) στη διαφύλαξη των στοιχείων του ενεργητικού του Οργανισμού και των πληροφοριών·

δ) στην πρόληψη και την ανίχνευση των παρατυπιών, των σφαλμάτων και της απάτης·

ε) στον εντοπισμό και την πρόληψη των διαχειριστικών κινδύνων·

στ) στην εξασφάλιση αξιόπιστης παρουσίασης των δημοσιονομικών και διαχειριστικών πληροφοριών·

ζ) στη διατήρηση των δικαιολογητικών εγγράφων που συνδέονται με την εκτέλεση του προϋπολογισμού και τα επακόλουθά της και με τα μέτρα εκτέλεσης του προϋπολογισμού·

η) στη διατήρηση των εγγράφων που αφορούν τις προαπαιτούμενες εγγυήσεις υπέρ του Οργανισμού και στην κατάρτιση χρονοδιαγράμματος το οποίο επιτρέπει την ενδεδειγμένη παρακολούθηση αυτών των εγγυήσεων.

Τμήμα 5

Υπόλογος

Άρθρο 8

Ο Οργανισμός διορίζει υπόλογο μεταξύ των υπαλλήλων που αναφέρονται στο άρθρο 11 παράγραφος 3 σημείο 1 της κοινής δράσης 2004/551/ΚΕΠΠΑ. Ο υπόλογος διορίζεται υποχρεωτικά από το διοικητικό συμβούλιο λόγω των ιδιαίτερων προσόντων του που πιστοποιούνται με τίτλους ή με ισοδύναμη επαγγελματική εμπειρία.

Άρθρο 9

1. Ο υπόλογος ευθύνεται, στο πλαίσιο του Οργανισμού, για τα ακόλουθα:

α) την ορθή εκτέλεση των πληρωμών, την είσπραξη των εσόδων και των βεβαιωμένων απαιτήσεων·

β) την προετοιμασία και την υποβολή των λογαριασμών·

γ) την τήρηση των λογαριασμών·

δ) τον καθορισμό των λογιστικών κανόνων και μεθόδων καθώς και του λογιστικού σχεδίου·

ε) τον καθορισμό και την επικύρωση των λογιστικών συστημάτων καθώς και, εφόσον συντρέχει περίπτωση, την επικύρωση των συστημάτων που καθορίζονται από τον διατάκτη για την παροχή ή την αιτιολόγηση των λογιστικών πληροφοριών·

στ) τη διαχείριση του ταμείου.

2. Ο υπόλογος λαμβάνει από τους διατάκτες, οι οποίοι εγγυώνται την αξιοπιστία τους, όλες τις αναγκαίες πληροφορίες για την κατάρτιση λογαριασμών που να παρέχουν πιστή απεικόνιση της περιουσιακής κατάστασης του Οργανισμού και της εκτέλεσης του προϋπολογισμού.

3. Εκτός αν άλλως ορίζεται στο άρθρο 11 ο υπόλογος είναι ο μόνος εξουσιοδοτημένος για τη διαχείριση των μέσων πληρωμής και των αξιών. Είναι επίσης υπεύθυνος για τη διαφύλαξή τους.

Άρθρο 10

Ο υπόλογος, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, μπορεί να μεταβιβάζει ορισμένα από τα καθήκοντά του σε υφισταμένους, οι οποίοι αναφέρονται στο άρθρο 11 παράγραφος 3 σημείο 1 της κοινής δράσης 2004/551/ΚΕΠΠΑ. Η πράξη μεταβίβασης ορίζει τα καθήκοντα που ανατίθενται στους εξουσιοδοτούμενους.

Τμήμα 6

Υπόλογος πάγιων προκαταβολών

Άρθρο 11

Για την πληρωμή δαπανών χαμηλού ύψους και για την είσπραξη εσόδων, πλην των συνεισφορών των κρατών μελών, είναι δυνατόν να συστήνονται πάγιες προκαταβολές, οι οποίες τροφοδοτούνται από τον υπόλογο του Οργανισμού και τελούν υπό την ευθύνη των υπολόγων πάγιων προκαταβολών που ορίζονται από τον υπόλογο του Οργανισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Ευθύνη των δημοσιονομικών παραγόντων

Τμήμα 1

Γενικοί κανόνες

Άρθρο 12

1. Με την επιφύλαξη ενδεχομένων πειθαρχικών μέτρων, η κύρια ή η δευτερεύουσα μεταβίβαση αρμοδιοτήτων μπορεί να αφαιρείται, ανά πάσα στιγμή, προσωρινά ή οριστικά, από τους κύριους και τους δευτερεύοντες διατάκτες, από την αρχή που τους διόρισε.

2. Με την επιφύλαξη ενδεχομένων πειθαρχικών μέτρων, ο υπόλογος μπορεί, ανά πάσα στιγμή, να ανακαλείται από τα καθήκοντά του, προσωρινά ή οριστικά, από την αρχή που τον/την διόρισε.

3. Με την επιφύλαξη ενδεχομένων πειθαρχικών μέτρων, οι υπόλογοι πάγιων προκαταβολών μπορούν, ανά πάσα στιγμή, να ανακαλούνται από τα καθήκοντά τους, προσωρινά ή οριστικά, από την αρχή που τους διόρισε.

4. Οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου ισχύουν υπό την επιφύλαξη της ποινικής ευθύνης που είναι δυνατόν να υπέχουν τα πρόσωπα που αναφέρονται στο παρόν άρθρο, υπό τους όρους που προβλέπονται από το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο καθώς και από τις ισχύουσες διατάξεις σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και σχετικά με την καταπολέμηση της δωροδοκίας στην οποία ενέχονται υπάλληλοι των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή των κρατών μελών.

5. Κάθε διατάκτης, υπόλογος ή υπόλογος πάγιων προκαταβολών υπέχει πειθαρχική και χρηματική ευθύνη. Σε περίπτωση παράνομης δραστηριότητας, απάτης ή δωροδοκίας που ενδέχεται να θίξουν τα συμφέροντα του Οργανισμού, οι αρχές και υπηρεσίες που ορίζονται από την ισχύουσα νομοθεσία επιλαμβάνονται του θέματος.

Τμήμα 2

Κανόνες που εφαρμόζονται για την εξουσιοδότηση των κύριων και δευτερευόντων διατακτών

Άρθρο 13

1. Ο διατάκτης είναι δυνατόν να υποχρεωθεί σε ολική ή μερική ανόρθωση ζημίας την οποία υπέστη ο Οργανισμός λόγω βαρέος παραπτώματός του κατά την άσκηση ή επ' ευκαιρία της ασκήσεως των καθηκόντων του, ιδίως όταν βεβαιώνει δικαιώματα είσπραξης ή εκδίδει εντάλματα είσπραξης, αναλαμβάνει δαπάνη ή υπογράφει ένταλμα πληρωμής χωρίς να τηρεί τις παρούσες δημοσιονομικές διατάξεις. Το ίδιο ισχύει όταν, λόγω βαρέος παραπτώματός του, παραλείπει να καταρτίσει πράξη με την οποία βεβαιώνεται απαίτηση ή παραλείπει ή καθυστερεί αδικαιολόγητα την έκδοση εντάλματος είσπραξης ή παραλείπει ή καθυστερεί αδικαιολόγητα την έκδοση εντάλματος πληρωμής που μπορεί να δημιουργήσει αστική ευθύνη του Οργανισμού έναντι τρίτων.

2. Όταν ο κύριος ή ο δευτερεύων διατάκτης θεωρεί ότι μια απόφαση που εμπίπτει στις αρμοδιότητές του είναι παράτυπη ή αντιβαίνει προς τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, ενημερώνει εγγράφως την εξουσιοδοτούσα αρχή. Αν η εξουσιοδοτούσα αρχή δώσει εγγράφως στον κύριο ή τον δευτερεύοντα διατάκτη αιτιολογημένη εντολή λήψης της εν λόγω απόφασης, ο διατάκτης απαλλάσσεται από την ευθύνη του.

3. Σε περίπτωση δευτερεύουσας μεταβίβασης, στο εσωτερικό των υπηρεσιών του, ο κύριος διατάκτης παραμένει υπεύθυνος για την αποτελεσματικότητα των συστημάτων διαχείρισης και εσωτερικού ελέγχου που δημιουργήθηκαν και για την επιλογή του δευτερεύοντος διατάκτη.

4. Ο Οργανισμός συστήνει ειδικευμένη υπηρεσία για τις δημοσιονομικές παρατυπίες η οποία λειτουργεί ανεξάρτητα και προσδιορίζει κατά πόσον συντρέχει δημοσιονομική παρατυπία και τις τυχόν συνέπειές της. Βάσει της γνώμης της υπηρεσίας αυτής, ο Οργανισμός αποφασίζει την κίνηση διαδικασίας πειθαρχικής ή χρηματικής ευθύνης. Εάν η υπηρεσία ανακαλύψει συστημικά προβλήματα, διαβιβάζει στο διατάκτη και στον κύριο διατάκτη, εάν ο τελευταίος δεν ενέχεται, καθώς και στον εσωτερικό ελεγκτή, έκθεση συνοδευόμενη από συστάσεις.

Τμήμα 3

Κανόνες που εφαρμόζονται για τους υπολόγους και τους υπολόγους πάγιων προκαταβολών

Άρθρο 14

Ο υπόλογος είναι δυνατόν να υποχρεωθεί σε ολική ή μερική ανόρθωση ζημίας την οποία υπέστη ο Οργανισμός λόγω βαρέος παραπτώματός του κατά την άσκηση ή επ' ευκαιρία της ασκήσεως των καθηκόντων του. Συνιστά, ιδίως, παράπτωμα που είναι δυνατόν να συνεπάγεται την ευθύνη του υπολόγου:

α) η απώλεια ή φθορά μέσων πληρωμής, αξιών και εγγράφων των οποίων έχει τη φύλαξη·

β) η αδικαιολόγητη μεταβολή τραπεζικών λογαριασμών ή τρεχούμενων ταχυδρομικών λογαριασμών·

γ) η διενέργεια εισπράξεων ή πληρωμών που δεν είναι σύμφωνες με τα αντίστοιχα εντάλματα είσπραξης ή πληρωμής·

δ) η παράλειψη είσπραξης των οφειλόμενων εσόδων.

Άρθρο 15

Ο υπόλογος πάγιων προκαταβολών είναι δυνατόν να υποχρεωθεί σε ολική ή μερική ανόρθωση ζημίας την οποία υπέστη ο Οργανισμός λόγω βαρέος παραπτώματός του κατά την άσκηση ή επ' ευκαιρία της ασκήσεως των καθηκόντων του. Συνιστά, ιδίως, παράπτωμα που είναι δυνατόν να συνεπάγεται την ευθύνη του υπολόγου:

α) η απώλεια ή φθορά μέσων πληρωμής, αξιών και εγγράφων των οποίων έχει τη φύλαξη·

β) η αδυναμία προσκόμισης κανονικών δικαιολογητικών των πληρωμών που πραγματοποιεί·

γ) η διενέργεια πληρωμών σε πρόσωπα άλλα από τους δικαιούχους·

δ) η παράλειψη είσπραξης των οφειλόμενων εσόδων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Πράξεις εσόδων

Τμήμα 1

Διάθεση των εσόδων του Οργανισμού

Άρθρο 16

Πρόβλεψη των αποθεματικών από τα διάφορα έσοδα και τις συνεισφορές των συμμετεχόντων κρατών μελών εγγράφεται στον γενικό προϋπολογισμό σε ευρώ. Οι συνεισφορές των συμμετεχόντων κρατών μελών καλύπτουν το σύνολο των πιστώσεων που εγγράφονται στον γενικό προϋπολογισμό αφού αφαιρεθούν τα διάφορα έσοδα.

Τμήμα 2

Πρόβλεψη απαίτησης

Άρθρο 17

1. Πραγματοποιείται πρόβλεψη απαιτήσεων από τον αρμόδιο διατάκτη για κάθε μέτρο ή κατάσταση που μπορεί να δημιουργήσει ή να μεταβάλει ποσό οφειλόμενο στον Οργανισμό.

2. Ο αρμόδιος διατάκτης εκδίδει ένταλμα είσπραξης για τα ποσά αυτά.

Τμήμα 3

Βεβαίωση απαίτησης

Άρθρο 18

1. Βεβαίωση μιας απαίτησης είναι η πράξη με την οποία ο κύριος ή δευτερεύων διατάκτης:

α) επαληθεύει την ύπαρξη του χρέους·

β) προσδιορίζει ή επαληθεύει την πραγματική κατάσταση και το ποσό του χρέους·

γ) επαληθεύει τους όρους υπό τους οποίους οφείλεται το χρέος.

2. Τα έσοδα του Οργανισμού καθώς και κάθε βεβαίωση απαίτησης, που προσδιορίζεται ως πιστοποιημένη, εκκαθαρισμένη και απαιτητή, πρέπει να βεβαιώνονται με ένταλμα είσπραξης εγχειριζόμενο στον υπόλογο, ακολουθούμενο από χρεωστικό σημείωμα προς τον οφειλέτη, τα οποία εκδίδονται και τα δύο από τον αρμόδιο διατάκτη.

3. Τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά ανακτώνται.

Τμήμα 4

Εντολή είσπραξης

Άρθρο 19

1. Εντολή είσπραξης είναι η πράξη με την οποία ο υπεύθυνος κύριος ή δευτερεύων διατάκτης παραγγέλλει στον υπόλογο, με την έκδοση εντάλματος είσπραξης, να εισπράξει βεβαίωση απαίτησης την οποία έχει πιστοποιήσει.

2. Ο Οργανισμός μπορεί να διατυπώνει επίσημα τη βεβαίωση απαίτησης εις βάρος προσώπων, εκτός κρατών, σε απόφαση η εκτέλεση της οποίας διέπεται από τους ισχύοντες κανόνες πολιτικής δικονομίας του κράτους στο έδαφος του οποίου εκτελείται.

Τμήμα 5

Είσπραξη και τόκοι υπερημερίας

Άρθρο 20

1. Ο υπόλογος εκτελεί τα εντάλματα είσπραξης των βεβαιώσεων απαιτήσεων που έχουν εκδοθεί δεόντως από τον αρμόδιο κύριο ή δευτερεύοντα διατάκτη. Ο υπόλογος πρέπει να επιδεικνύει τη δέουσα επιμέλεια με σκοπό την εξασφάλιση της είσπραξης των εσόδων του Οργανισμού και να φροντίζει για τη διαφύλαξη των δικαιωμάτων του.

Ο υπόλογος εισπράττει ποσά κατά συμψηφισμό προς τις αντίστοιχες αξιώσεις του Οργανισμού έναντι κάθε οφειλέτη ο οποίος έχει ο ίδιος αξίωση κατά του Οργανισμού, η οποία είναι βεβαία, εκκαθαρισμένη και απαιτητή.

2. Όταν ο αρμόδιος διατάκτης προτίθεται να παραιτηθεί από την είσπραξη εκδοθείσας απαίτησης βεβαίωσης, εξασφαλίζει, σύμφωνα με τις διαδικασίες και κατά τα κριτήρια που προβλέπονται στους κανόνες εφαρμογής, ότι η παραίτηση είναι κανονική και σύμφωνη προς τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και της αναλογικότητας. Η απόφαση παραίτησης πρέπει να είναι αιτιολογημένη.

Άρθρο 21

1. Κάθε βεβαίωση απαίτησης που δεν εξοφλείται εμπρόθεσμα αποφέρει με τόκους σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3.

2. Το επιτόκιο των βεβαιώσεων απαιτήσεων που δεν εξοφλούνται εμπρόθεσμα είναι το εφαρμοζόμενο από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στις κύριες πράξεις επαναχρηματοδότησης, όπως έχει δημοσιευθεί στη σειρά C της Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο ισχύει την πρώτη ημερολογιακή ημέρα του μήνα εντός του οποίου καθίσταται ληξιπρόθεσμη η απαίτηση, προσαυξημένο κατά:

α) επτά εκατοστά στην περίπτωση που το γεγονός από το οποίο απορρέει η οφειλή είναι δημόσια σύμβαση προμηθειών και υπηρεσιών·

β) τριάμισι εκατοστά σε όλες τις άλλες περιπτώσεις.

3. Οι τόκοι υπολογίζονται από την ημερολογιακή ημέρα που έπεται εκείνης κατά την οποία καθίσταται ληξιπρόθεσμο το χρέος σύμφωνα με το χρεωστικό σημείωμα έως την ημερολογιακή ημέρα κατά την οποία εξοφλείται πλήρως το χρέος.

4. Οποιαδήποτε μερική πληρωμή καλύπτει κατά πρώτο λόγο τους τόκους που προσδιορίζονται σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3.

5. Στην περίπτωση των προστίμων, εφόσον ο οφειλέτης παρέχει οικονομική εγγύηση την οποία δέχεται ο υπόλογος ως προσωρινή πληρωμή, το επιτόκιο που εφαρμόζεται από την ημέρα κατά την οποία καθίσταται ληξιπρόθεσμο το χρέος είναι εκείνο που αναφέρεται στην παράγραφο 2 προσαυξημένο μόνο κατά ενάμισι εκατοστό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Πράξεις δαπανών

Άρθρο 22

1. Κάθε δαπάνη αποτελεί το αντικείμενο ανάληψης, εκκαθάρισης, εντολής πληρωμής και πληρωμής.

2. Της αναλήψεως δαπάνης προηγείται απόφαση χρηματοδότησης που εκδίδεται από τον Οργανισμό ή από τις αρχές τις οποίες εξουσιοδοτεί ο Οργανισμός.

Τμήμα 1

Ανάληψη δαπάνης

Άρθρο 23

1. Η δημοσιονομική δέσμευση είναι η πράξη κράτησης των πιστώσεων που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση μεταγενέστερων πληρωμών προς εκπλήρωση νομικής δέσμευσης. Νομική δέσμευση είναι η πράξη με την οποία ο διατάκτης δημιουργεί ή διαπιστώνει υποχρέωση από την οποία προκύπτει επιβάρυνση. Η δημοσιονομική δέσμευση και η νομική δέσμευση εγκρίνονται από τον ίδιο διατάκτη, εκτός από δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις που προβλέπονται στους κανόνες εφαρμογής.

2. Η δημοσιονομική δέσμευση είναι ατομική, εφόσον ο δικαιούχος και το ποσό της δαπάνης έχουν προσδιορισθεί. Η δημοσιονομική δέσμευση είναι συνολική, εφόσον τουλάχιστον ένα από τα στοιχεία που είναι απαραίτητα για τον καθορισμό της ατομικής δέσμευσης δεν έχει προσδιορισθεί. Η δημοσιονομική δέσμευση είναι προσωρινή, εφόσον προορίζεται να καλύψει τρέχουσες δαπάνες διοικητικής φύσης των οποίων είτε το ποσό είτε οι τελικοί δικαιούχοι δεν έχουν προσδιορισθεί.

3. Οι δημοσιονομικές δεσμεύσεις για την ανάληψη ενεργειών των οποίων η υλοποίηση εκτείνεται σε περισσότερα του ενός οικονομικά έτη μπορούν να υποδιαιρούνται, επί περισσοτέρων οικονομικών ετών, σε ετήσιες δόσεις, μόνον εφόσον τούτο προβλέπεται από τη βασική πράξη και στην περίπτωση των διοικητικών δαπανών. Εφόσον η δημοσιονομική δέσμευση υποδιαιρείται κατ' αυτό τον τρόπο σε ετήσιες δόσεις, η νομική δέσμευση αναφέρει την υποδιαίρεση αυτή, εκτός εάν πρόκειται για δαπάνες προσωπικού.

Άρθρο 24

1. Για κάθε μέτρο που είναι δυνατόν να προκαλέσει δαπάνη εις βάρος του προϋπολογισμού, ο αρμόδιος διατάκτης πρέπει να προβαίνει κατά πρώτον σε δημοσιονομική δέσμευση, πριν αναλάβει νομική δέσμευση έναντι τρίτων.

2. Οι συνολικές δημοσιονομικές δεσμεύσεις καλύπτουν το συνολικό κόστος των αντίστοιχων ατομικών νομικών δεσμεύσεων που έχουν συναφθεί έως την 31η Δεκεμβρίου του έτους n + 1.

Με την επιφύλαξη του άρθρου 23 παράγραφος 3 οι ατομικές νομικές δεσμεύσεις που αφορούν ατομικές ή προσωρινές δημοσιονομικές δεσμεύσεις συνάπτονται πριν από την 31η Δεκεμβρίου του έτους n.

Κατά την εκπνοή των περιόδων που αναφέρονται στο πρώτο και στο δεύτερο εδάφιο, το μη εκτελεσθέν υπόλοιπο αυτών των δημοσιονομικών δεσμεύσεων αποδεσμεύεται από τον αρμόδιο διατάκτη.

Το ποσόν εκάστης των ατομικών νομικών δεσμεύσεων, που εγκρίνεται κατόπιν συνολικής δέσμευσης εγγράφεται, πριν από την υπογραφή, στους λογαριασμούς του προϋπολογισμού από τον αρμόδιο διατάκτη και καταλογίζεται στη συνολική δέσμευση.

3. Οι νομικές δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί για ενέργειες οι οποίες εκτείνονται σε περισσότερα του ενός οικονομικά έτη καθώς και οι αντίστοιχες δημοσιονομικές δεσμεύσεις περιλαμβάνουν, εκτός εάν πρόκειται για δαπάνες προσωπικού, καταληκτική ημερομηνία εκτέλεσης που καθορίζεται σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Τα τμήματα αυτών των δεσμεύσεων που δεν έχουν εκτελεσθεί έξι μήνες μετά την ημερομηνία αυτή αποδεσμεύονται και οι αντίστοιχες πιστώσεις ακυρώνονται.

Όταν μια νομική δέσμευση δεν οδήγησε σε καμία πληρωμή επί διάστημα τριών ετών, ο αρμόδιος διατάκτης προβαίνει στην αποδέσμευσή της.

Άρθρο 25

1. Κατά την έγκριση μιας δημοσιονομικής δέσμευσης ο αρμόδιος διατάκτης βεβαιώνεται:

α) για την ακρίβεια του καταλογισμού της δαπάνης στον προϋπολογισμό·

β) για τη διαθεσιμότητα των πιστώσεων·

γ) για το συμβιβάσιμο της δαπάνης προς τις διατάξεις των συνθηκών και του προϋπολογισμού, τις παρούσες διατάξεις και την εφαρμοστέα νομοθεσία·

δ) για την τήρηση της αρχής της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

2. Κατά την εγγραφή νομικής υποχρέωσης, ο διατάκτης βεβαιώνεται:

α) για την κάλυψη της υποχρέωσης από την αντίστοιχη δημοσιονομική δέσμευση·

β) ότι η δαπάνη είναι κανονική και συμβιβάζεται προς τις διατάξεις των συνθηκών και του προϋπολογισμού, τις παρούσες διατάξεις και την εφαρμοστέα νομοθεσία·

γ) για την τήρηση της αρχής της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Τμήμα 2

Εκκαθάριση των δαπανών

Άρθρο 26

Εκκαθάριση μιας δαπάνης είναι η πράξη με την οποία ο αρμόδιος διατάκτης:

α) επαληθεύει την ύπαρξη των δικαιωμάτων του πιστωτή·

β) προσδιορίζει ή επαληθεύει την πραγματική κατάσταση και το ποσό της απαίτησης·

γ) επαληθεύει τους όρους υπό τους οποίους οφείλεται η πληρωμή.

Τμήμα 3

Εντολή πληρωμής των δαπανών

Άρθρο 27

Εντολή πληρωμής των δαπανών είναι η πράξη με την οποία ο αρμόδιος διατάκτης, αφού επαληθεύσει τη διαθεσιμότητα των πιστώσεων και εκδώσει ένταλμα πληρωμής, παραγγέλλει στον υπόλογο να πληρώσει το ποσό της δαπάνης την οποία έχει εκκαθαρίσει.

Τμήμα 4

Πληρωμή των δαπανών

Άρθρο 28

1. Η πληρωμή καταβάλλεται με προσκόμιση της απόδειξης ότι η αντίστοιχη ενέργεια είναι σύμφωνη προς τις διατάξεις της βασικής πράξης ή της σύμβασης και καλύπτει μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες πράξεις:

α) πληρωμή του συνόλου του οφειλόμενου ποσού·

β) πληρωμή του οφειλόμενου ποσού με έναν από τους ακόλουθους τρόπους:

i) προχρηματοδότηση, ενδεχομένως υποδιαιρούμενη σε περισσότερες καταβολές,

ii) μία ή περισσότερες ενδιάμεσες πληρωμές,

iii) πληρωμή του υπολοίπου του οφειλόμενου ποσού.

2. Γίνεται διάκριση στους λογαριασμούς μεταξύ των διαφόρων τύπων πληρωμής που αναφέρονται στην παράγραφο 1 κατά τον χρόνο της εκτέλεσής τους.

Άρθρο 29

1. Η πληρωμή των δαπανών πραγματοποιείται από τον υπόλογο, εντός των ορίων των διαθέσιμων χρηματικών ποσών.

2. Οι πληρωμές, εκτός εκείνων που πραγματοποιούνται από πάγιες προκαταβολές όπως προβλέπεται στο άρθρο 11, πρέπει να υπογράφονται από κοινού από τον κύριο ή δευτερεύοντα υπόλογο και τον κύριο ή δευτερεύοντα διατάκτη.

Τμήμα 5

Προθεσμίες των πράξεων δαπανών

Άρθρο 30

1. Η πληρωμή των οφειλόμενων ποσών διενεργείται εντός ανώτατης προθεσμίας σαράντα πέντε ημερολογιακών ημερών που υπολογίζονται από την ημερομηνία καταγραφής μιας παραδεκτής αίτησης πληρωμής από την εξουσιοδοτημένη υπηρεσία του αρμόδιου διατάκτη. Ως ημερομηνία πληρωμής νοείται η ημερομηνία κατά την οποία χρεώνεται ο λογαριασμός του Οργανισμού.

Η αίτηση πληρωμής δεν είναι παραδεκτή όταν λείπει τουλάχιστον ένα ουσιώδες στοιχείο.

2. Η προθεσμία πληρωμής που αναφέρεται στην παράγραφο 1 ορίζεται σε τριάντα ημερολογιακές ημέρες για τις πληρωμές που συνδέονται με τις συμβάσεις υπηρεσιών ή προμηθειών, εκτός αν η σύμβαση ορίζει άλλως.

3. Για τις συμβάσεις ή συμφωνίες στις οποίες η πληρωμή εξαρτάται από την έγκριση έκθεσης, οι αναφερόμενες στις παραγράφους 1 και 2 προθεσμίες αρχίζουν να προσμετρώνται μόνο από την έγκριση της σχετικής έκθεσης, είτε ρητά διότι ο δικαιούχος ενημερώθηκε σχετικά είτε σιωπηρά διότι έληξε η συμβατική προθεσμία έγκρισης χωρίς να ανασταλεί από επίσημο έγγραφο απευθυνόμενο στον δικαιούχο.

Η χορηγηθείσα προθεσμία έγκρισης δεν μπορεί να υπερβαίνει:

α) τις είκοσι ημερολογιακές ημέρες για τις απλές συμβάσεις που αφορούν την προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών·

β) τις σαράντα πέντε ημερολογιακές ημέρες για τις λοιπές συμβάσεις και τις συμβάσεις επιδοτήσεων·

γ) τις εξήντα ημερολογιακές ημέρες για τις συμβάσεις στο πλαίσιο των οποίων η αξιολόγηση των τεχνικών παροχών είναι ιδιαίτερα πολύπλοκη.

4. Ο αρμόδιος διατάκτης μπορεί να αναστέλλει την προθεσμία πληρωμής ενημερώνοντας τους πιστωτές, οποτεδήποτε κατά τη διάρκεια της προθεσμίας που αναφέρεται στην παράγραφο 1, ότι η αίτηση πληρωμής δεν μπορεί να γίνει δεκτή, είτε διότι δεν οφείλεται το ποσό είτε διότι δεν έχουν προσκομισθεί τα ενδεδειγμένα δικαιολογητικά. Αν περιέλθει σε γνώση του αρμόδιου διατάκτη πληροφορία που δημιουργεί αμφιβολίες ως προς την επιλεξιμότητα των δαπανών που εμφαίνονται σε αίτηση πληρωμής, ο διατάκτης μπορεί να αναστέλλει την προθεσμία πληρωμής με σκοπό συμπληρωματικές επαληθεύσεις, συμπεριλαμβανομένου του ελέγχου επιτόπου, προκειμένου να βεβαιωθεί, πριν από την πληρωμή, για την επιλεξιμότητα των δαπανών. Ο διατάκτης ενημερώνει, το συντομότερο δυνατό, τον ενδιαφερόμενο δικαιούχο.

Η υπολειπόμενη προθεσμία πληρωμής αρχίζει πάλι να προσμετράται από την ημερομηνία κατά την οποία καταγράφεται για πρώτη φορά η ορθώς καταρτισθείσα αίτηση πληρωμής.

5. Κατά την εκπνοή των προβλεπόμενων στις παραγράφους 1 και 2 προθεσμιών, ο πιστωτής μπορεί, εντός δύο μηνών από την παραλαβή της καθυστερημένης πληρωμής, να ζητεί τόκους σύμφωνα με τις ακόλουθες διατάξεις:

α) τα επιτόκια είναι εκείνα που αναφέρονται στο άρθρο 21 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο·

β) οι τόκοι οφείλονται για το διάστημα από την ημερολογιακή ημέρα που έπεται της εκπνοής της προθεσμίας πληρωμής μέχρι την ημέρα πληρωμής.

Το πρώτο εδάφιο δεν εφαρμόζεται στα κράτη μέλη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Συστήματα πληροφορικής

Άρθρο 31

Σε περίπτωση διαχείρισης των εσόδων και δαπανών με συστήματα πληροφορικής, τα έγγραφα μπορούν να υπογράφονται με μηχανοργανωμένη ή ηλεκτρονική διαδικασία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

Εσωτερικός ελεγκτής

Άρθρο 32

Ο Οργανισμός ορίζει καθήκοντα εσωτερικού ελέγχου που πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τα σχετικά διεθνή πρότυπα. Ο εσωτερικός ελεγκτής, ο οποίος διορίζεται από τον Οργανισμό, υπέχει ευθύνη έναντι αυτού όσον αφορά την επαλήθευση της εύρυθμης λειτουργίας των συστημάτων και των διαδικασιών εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Ο εσωτερικός ελεγκτής δεν μπορεί να είναι ούτε διατάκτης ούτε υπόλογος.

Άρθρο 33

1. Ο εσωτερικός ελεγκτής συμβουλεύει τον Οργανισμό ως προς την αντιμετώπιση των κινδύνων, διατυπώνοντας ανεξάρτητα τη γνώμη του σχετικά με την ποιότητα των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου και εκδίδοντας συστάσεις για τη βελτίωση των όρων εκτέλεσης των πράξεων και για την προώθηση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Ο εσωτερικός ελεγκτής είναι ιδίως υπεύθυνος:

α) για την εκτίμηση της καταλληλότητας και της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών συστημάτων διαχείρισης καθώς και της απόδοσης των υπηρεσιών κατά την υλοποίηση πολιτικών, προγραμμάτων και ενεργειών σε σχέση με τους αντίστοιχους κινδύνους τους·

β) για την εκτίμηση της καταλληλότητας και της ποιότητας των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και λογιστικού ελέγχου που εφαρμόζονται σε κάθε πράξη εκτέλεσης του προϋπολογισμού.

2. Ο εσωτερικός ελεγκτής ασκεί τα καθήκοντά του ως προς όλες τις δραστηριότητες και τις υπηρεσίες του Οργανισμού. Διαθέτει πλήρη και απεριόριστη πρόσβαση σε κάθε πληροφορία που απαιτείται για την άσκηση των καθηκόντων του, εν ανάγκη επιτόπου, τόσο στα κράτη μέλη όσο και σε τρίτες χώρες.

3. Ο εσωτερικός ελεγκτής υποβάλλει στον Οργανισμό έκθεση σχετικά με τις διαπιστώσεις και τις συστάσεις του. Ο Οργανισμός εξασφαλίζει τη συνέχεια των συστάσεων που προκύπτουν από τους λογιστικούς ελέγχους. Ο εσωτερικός ελεγκτής υποβάλλει επίσης στον Οργανισμό ετήσια έκθεση επί του εσωτερικού λογιστικού ελέγχου, η οποία αναφέρει τον αριθμό και τον τύπο των διεξαχθέντων εσωτερικών λογιστικών ελέγχων, τις διατυπωθείσες συστάσεις και τη συνέχεια που δόθηκε στις συστάσεις αυτές.

4. Κάθε έτος, ο γενικός διευθυντής διαβιβάζει έκθεση στο διοικητικό συμβούλιο στην οποία συνοψίζονται ο αριθμός και ο τύπος των εσωτερικών λογιστικών ελέγχων που έχουν διεξαχθεί, οι διατυπωθείσες συστάσεις και η συνέχεια που δόθηκε στις συστάσεις αυτές.

Άρθρο 34

Ο Οργανισμός προβλέπει ειδικούς κανόνες που εφαρμόζονται για τον εσωτερικό ελεγκτή, οι οποίοι εξασφαλίζουν την πλήρη ανεξαρτησία του κατά την άσκηση των καθηκόντων του και θεσπίζουν την ευθύνη του.

ΤΙΤΛΟΣ III

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Γενικές διατάξεις

Τμήμα 1

Πεδίο εφαρμογής και αρχές ανάθεσης

Άρθρο 35

1. Οι δημόσιες συμβάσεις είναι συμβάσεις εξ επαχθούς αιτίας που συνάπτονται εγγράφως από τον Οργανισμό, ο οποίος ενεργεί ως αναθέτουσα αρχή, με σκοπό την προμήθεια κινητών ή ακινήτων αγαθών, την εκτέλεση έργων ή την παροχή υπηρεσιών, έναντι της πληρωμής τιμήματος το οποίο καταβάλλεται εξ ολοκλήρου ή εν μέρει από τον γενικό προϋπολογισμό.

Οι δημόσιες συμβάσεις περιλαμβάνουν:

α) τις συμβάσεις που αφορούν την αγορά ή μίσθωση ακινήτου·

β) τις συμβάσεις προμηθειών·

γ) τις συμβάσεις έργων·

δ) τις συμβάσεις υπηρεσιών.

Άρθρο 36

1. Όλες οι δημόσιες συμβάσεις που χρηματοδοτούνται εξ ολοκλήρου ή εν μέρει από τον γενικό προϋπολογισμό του Οργανισμού τηρούν τις αρχές της διαφάνειας, της αναλογικότητας, της ίσης μεταχείρισης και της μη διάκρισης.

2. Όλες οι δημόσιες συμβάσεις αποτελούν αντικείμενο διαγωνισμών σε όσο το δυνατόν ευρύτερη βάση, εκτός των περιπτώσεων προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση που αναφέρεται στο άρθρο 38 παράγραφος 1 στοιχείο δ).

Τμήμα 2

Δημοσίευση

Άρθρο 37

1. Όλες οι συμβάσεις που υπερβαίνουν τα κατώτατα όρια που προβλέπονται στις οδηγίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τον συντονισμό των διαδικασιών για την ανάθεση δημόσιων συμβάσεων υπηρεσιών, προμηθειών και έργων, δημοσιεύονται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Οι προκηρύξεις των συμβάσεων δημοσιεύονται εκ των προτέρων, πλην των περιπτώσεων των συμβάσεων μικρού ύψους που αναφέρονται στο άρθρο 66.

Η δημοσίευση ορισμένων πληροφοριών μετά την ανάθεση της σύμβασης μπορεί να παραλείπεται στις περιπτώσεις που τούτο θα εμπόδιζε την εφαρμογή του νόμου, θα ήταν αντίθετη προς το δημόσιο συμφέρον, θα έθιγε τα θεμιτά εμπορικά συμφέροντα δημόσιων ή ιδιωτικών επιχειρήσεων ή θα έβλαπτε, ενδεχομένως, τον θεμιτό ανταγωνισμό μεταξύ των εν λόγω επιχειρήσεων.

2. Οι συμβάσεις, η αξία των οποίων είναι κατώτερη από τα κατώτατα όρια που προβλέπονται στο άρθρο 66 αποτελούν το αντικείμενο κατάλληλης διαφήμισης.

Τμήμα 3

Διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων

Άρθρο 38

1. Οι διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων λαμβάνουν μια από τις ακόλουθες μορφές:

α) την ανοικτή διαδικασία·

β) την κλειστή διαδικασία·

γ) τον διαγωνισμό μελετών·

δ) τη διαδικασία με διαπραγμάτευση.

Άρθρο 39

Οι οδηγίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τον συντονισμό των διαδικασιών για την ανάθεση δημόσιων συμβάσεων υπηρεσιών, προμηθειών και έργων θέτουν τα κατώτατα όρια που καθορίζουν:

α) τις λεπτομέρειες δημοσιότητας που αναφέρονται στο άρθρο 37·

β) την επιλογή των διαδικασιών που αναφέρονται στο άρθρο 38·

γ) τις αντίστοιχες προθεσμίες.

Τμήμα 4

Πρόσκληση υποβολής προσφορών

Άρθρο 40

Το αντικείμενο της σύμβασης περιγράφεται πλήρως, σαφώς και επακριβώς στα έγγραφα της πρόσκλησης υποβολής προσφορών.

Άρθρο 41

Η συμμετοχή στις διαδικασίες υποβολής προσφορών είναι ανοικτή επί ίσοις όροις σε όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των συνθηκών και σε όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα τρίτης χώρας που έχει συνάψει με τις Ευρωπαϊκές Κοινότητες ειδική συμφωνία στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων, υπό τους όρους που προβλέπονται από τη συμφωνία αυτή.

Άρθρο 42

Στην περίπτωση που εφαρμόζεται η πολυμερής συμφωνία για τις δημόσιες συμβάσεις, η οποία συνάφθηκε στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου, οι συμβάσεις είναι επίσης ανοικτές στους υπηκόους των κρατών που επικύρωσαν την εν λόγω συμφωνία, υπό τους όρους που προβλέπονται από τη συμφωνία αυτή.

Άρθρο 43

1. Από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύμβασης αποκλείονται οι υποψήφιοι ή οι προσφέροντες:

α) οι οποίοι τελούν υπό καθεστώς πτώχευσης, εκκαθάρισης, αναγκαστικής διαχείρισης ή πτωχευτικού συμβιβασμού, παύσης της δραστηριότητας ή κατά των οποίων έχει κινηθεί σχετική διαδικασία ή σε κάθε ανάλογη περίπτωση που απορρέει από διαδικασία της αυτής φύσεως προβλεπόμενη από τις εθνικές νομοθετικές ή κανονιστικές διατάξεις·

β) οι οποίοι έχουν καταδικασθεί με απόφαση με ισχύ δεδικασμένου για αδίκημα σχετικό με την επαγγελματική τους διαγωγή·

γ) οι οποίοι έχουν υποπέσει σε σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα που έχει αποδειχθεί με οποιοδήποτε μέσο έχει στη διάθεσή της η αναθέτουσα αρχή·

δ) οι οποίοι δεν έχουν εκπληρώσει τις υποχρεώσεις τους σχετικά με την καταβολή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης ή τις υποχρεώσεις τους σχετικά με την καταβολή των φόρων σύμφωνα με τις νομικές διατάξεις της χώρας στην οποία είναι εγκατεστημένοι ή εκείνες της χώρας της αναθέτουσας αρχής ή τις διατάξεις της χώρας στην οποία πρέπει να εκτελεσθεί η σύμβαση·

ε) κατά των οποίων έχει εκδοθεί απόφαση με ισχύ δεδικασμένου για απάτη, δωροδοκία, συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση ή οποιαδήποτε άλλη παράνομη δραστηριότητα που θίγει τα οικονομικά συμφέροντα των Κοινοτήτων ή του Οργανισμού·

στ) οι οποίοι, κατόπιν άλλης διαδικασίας σύμβασης ή διαδικασίας χορήγησης επιδότησης που χρηματοδοτήθηκαν από τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τον γενικό προϋπολογισμό του Οργανισμού, κρίνονται ότι διέπραξαν σοβαρή παράβαση συμβάσεως λόγω μη τήρησης των συμβατικών τους υποχρεώσεων.

2. Οι υποψήφιοι ή προσφέροντες πρέπει να πιστοποιούν ότι δεν εμπίπτουν σε καμία από τις περιπτώσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 1.

Άρθρο 44

Συμβάσεις δεν μπορούν να ανατίθενται σε υποψήφιους ή προσφέροντες οι οποίοι, κατά τη διαδικασία της σύμβασης:

α) τελούν υπό κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων·

β) έχουν καταστεί ένοχοι ψευδών δηλώσεων κατά την παροχή των πληροφοριών που ζητήθηκαν από την αναθέτουσα αρχή για την συμμετοχή τους στη διαδικασία της σύμβασης ή δεν έχουν παράσχει αυτές τις πληροφορίες.

Άρθρο 45

Ο Οργανισμός συγκροτεί κεντρική βάση δεδομένων στην οποία περιέχονται οι λεπτομέρειες που αφορούν τους υποψηφίους και τους προσφέροντες, οι οποίοι ευρίσκονται σε μια από τις καταστάσεις που αναφέρονται στα άρθρα 43 και 44. Μόνος στόχος αυτής της βάσης δεδομένων είναι να εξασφαλίζεται, τηρουμένων των κοινοτικών κανόνων σχετικά με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η ορθή εφαρμογή των άρθρων 43 και 44.

Άρθρο 46

Οι υποψήφιοι ή προσφέροντες που εμπίπτουν σε μία από τις περιπτώσεις αποκλεισμού που προβλέπονται στα άρθρα 43 και 44 μπορούν, αφού τους παρασχεθεί η δυνατότητα να υποβάλλουν τις παρατηρήσεις τους, να αποτελέσουν το αντικείμενο διοικητικών ή οικονομικών κυρώσεων επιβαλλομένων από την αναθέτουσα αρχή.

Οι κυρώσεις αυτές μπορούν να συνίστανται:

α) στον αποκλεισμό του εν λόγω υποψηφίου ή προσφέροντος, για μέγιστη περίοδο πέντε ετών, από τις συμβάσεις και τις επιδοτήσεις που χρηματοδοτούνται από τον γενικό προϋπολογισμό του Οργανισμού·

β) στην πληρωμή χρηματικών προστίμων από τον ανάδοχο, στην περίπτωση του άρθρου 43 παράγραφος 1 στοιχείο στ) και από τον υποψήφιο ή τον προσφέροντα, στις περιπτώσεις του άρθρου 44, εφόσον αυτές είναι πραγματικά σοβαρές και εντός του ορίου της αξίας της σχετικής σύμβασης.

Οι επιβαλλόμενες κυρώσεις είναι ανάλογες με το μέγεθος της σύμβασης και τη σοβαρότητα του παραπτώματος.

Άρθρο 47

1. Τα κριτήρια επιλογής για την αξιολόγηση των ικανοτήτων των υποψηφίων ή των προσφερόντων και τα κριτήρια ανάθεσης για την αξιολόγηση του περιεχομένου των προσφορών καθορίζονται εκ των προτέρων και διευκρινίζονται στην πρόσκληση υποβολής προσφορών.

2. Οι συμβάσεις μπορούν να ανατίθενται με μειοδοτικό διαγωνισμό ή με τη διαδικασία της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς.

Άρθρο 48

1. Οι λεπτομέρειες για την υποβολή προσφορών εξασφαλίζουν την ύπαρξη γνήσιου ανταγωνισμού και ότι το περιεχόμενο των προσφορών παραμένει εμπιστευτικό μέχρις ότου αποσφραγισθούν όλες οι προσφορές ταυτοχρόνως.

2. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να απαιτήσει από τους προσφέροντες να καταθέσουν προηγούμενη εγγύηση, κατά τα προβλεπόμενα στους κανόνες εφαρμογής, προκειμένου να εξασφαλισθεί ότι οι υποβληθείσες προσφορές δεν πρόκειται να ανακληθούν.

3. Εξαιρουμένων των συμβάσεων χαμηλού ύψους που αναφέρονται στο άρθρο 66 παράγραφος 3 οι υποψηφιότητες ή οι προσφορές αποσφραγίζονται από την οριζόμενη προς τον σκοπό αυτό επιτροπή αποσφράγισης. Κάθε υποψηφιότητα ή προσφορά, την οποία η επιτροπή κρίνει ότι δεν πληροί τους τεθέντες όρους, απορρίπτεται.

4. Όλες οι υποψηφιότητες ή προσφορές που κρίνονται ότι δεν πληρούν τους τεθέντες όρους από την επιτροπή αποσφράγισης αξιολογούνται, βάσει κριτηρίων επιλογής και ανάθεσης που έχουν οριστεί εκ των προτέρων στα έγγραφα της πρόσκλησης υποβολής προσφορών, από επιτροπή οριζόμενη προς τον σκοπό αυτό προκειμένου να προτείνει σε ποιόν θα πρέπει να ανατεθεί η σύμβαση.

Άρθρο 49

Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας της σύμβασης, όλες οι επαφές μεταξύ της αναθέτουσας αρχής και υποψηφίων ή προσφερόντων πρέπει να πληρούν όρους που εξασφαλίζουν τη διαφάνεια και την ίση μεταχείριση. Οι επαφές αυτές δεν μπορούν να οδηγήσουν στη μεταβολή των όρων της σύμβασης ή των όρων της αρχικής προσφοράς.

Άρθρο 50

1. Ο διατάκτης αποφασίζει σε ποιόν θα πρέπει να ανατεθεί η σύμβαση, τηρώντας τα κριτήρια επιλογής και ανάθεσης που έχουν ορισθεί εκ των προτέρων στα έγγραφα της πρόσκλησης υποβολής προσφορών και τους κανόνες της σύμβασης.

2. Η αναθέτουσα αρχή κοινοποιεί σε όλους τους υποψηφίους ή προσφέροντες των οποίων οι υποψηφιότητες ή οι προσφορές απορρίφθηκαν, τους λόγους λήψης της απόφασης, και σε όλους τους προσφέροντες, οι προσφορές των οποίων κρίθηκαν παραδεκτές και οι οποίοι υποβάλλουν εγγράφως αίτηση, τα σχετικά χαρακτηριστικά και πλεονεκτήματα της επιλεγείσας προσφοράς καθώς και το όνομα του προσφέροντος στον οποίο η σύμβαση ανατίθεται. Ωστόσο, ορισμένες λεπτομέρειες δεν κοινολογούνται στις περιπτώσεις που η κοινολόγηση θα εμπόδιζε την εφαρμογή του Νόμου, θα ήταν αντίθετη προς το δημόσιο συμφέρον, θα έθιγε τα θεμιτά εμπορικά συμφέροντα δημόσιων ή ιδιωτικών επιχειρήσεων ή θα έβλαπτε ενδεχομένως τον θεμιτό ανταγωνισμό μεταξύ των εν λόγω επιχειρήσεων.

Άρθρο 51

Η αναθέτουσα αρχή μπορεί, έως την υπογραφή της σύμβασης, να παραιτηθεί από τη σύμβαση ή να ακυρώσει τη διαδικασία ανάθεσης, χωρίς οι υποψήφιοι ή οι προσφέροντες να δικαιούνται να διεκδικήσουν οποιαδήποτε αποζημίωση. Η απόφαση πρέπει να είναι αιτιολογημένη και να γνωστοποιείται στους υποψηφίους ή τους προσφέροντες.

Τμήμα 5

Εγγυήσεις και έλεγχος

Άρθρο 52

Η αναθέτουσα αρχή μπορεί και, σε ορισμένες περιπτώσεις που προβλέπονται στους κανόνες εφαρμογής, οφείλει, να απαιτεί από τους αναδόχους την κατάθεση προηγούμενης εγγύησης, με σκοπό:

α) την εξασφάλιση της πλήρους εκτέλεσης της σύμβασης·

β) τον περιορισμό των οικονομικών κινδύνων που συνδέονται με την καταβολή των προχρηματοδοτήσεων.

Άρθρο 53

1. Όταν, κατά τη διαδικασία ανάθεσης ή εκτέλεσης της σύμβασης, έχουν διαπραχθεί ουσιώδη σφάλματα ή ουσιώδεις παρατυπίες ή απάτη, ο Οργανισμός αναστέλλει την εκτέλεση της εν λόγω σύμβασης.

2. Αν αυτά τα σφάλματα, οι παρατυπίες ή η απάτη καταλογίζονται στον ανάδοχο, ο Οργανισμός μπορεί επιπλέον να αρνηθεί την πληρωμή ή μπορεί να ανακτήσει τα ήδη καταβληθέντα ποσά, ανάλογα με τη σοβαρότητα των εν λόγω σφαλμάτων, παρατυπιών ή της απάτης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Κανόνες εφαρμογής

Άρθρο 54

1. Σύμβαση-πλαίσιο είναι σύμβαση που συνάπτεται μεταξύ του Οργανισμού ως αναθέτουσας αρχής και ενός οικονομικού παράγοντα με σκοπό τον καθορισμό των ουσιωδών όρων που θα διέπουν μια σειρά από επιμέρους συμβάσεις προς ανάθεση κατά τη διάρκεια μιας δεδομένης χρονικής περιόδου, ιδίως σε σχέση με τη διάρκεια, το αντικείμενο, τις τιμές και τους όρους εκτέλεσης της σύμβασης καθώς και τις προβλεπόμενες ποσότητες.

Η αναθέτουσα αρχή μπορεί επίσης να συνάπτει πολλαπλές συμβάσεις-πλαίσια, οι οποίες είναι μεν χωριστές συμβάσεις, αλλά ανατίθενται υπό πανομοιότυπους όρους σε πλείονες προμηθευτές ή παρόχους υπηρεσιών. Η συγγραφή υποχρεώσεων που προβλέπεται στο άρθρο 69 αποσαφηνίζει το μέγιστο αριθμό οικονομικών παραγόντων με τους οποίους η αναθέτουσα αρχή συνάπτει συμβάσεις.

Η διάρκεια των συμβάσεων-πλαισίων δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τέσσερα έτη, εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις αιτιολογημένες, ιδίως από το αντικείμενο της σύμβασης-πλαισίου.

Ο Οργανισμός δεν μπορεί να προσφεύγει στις συμβάσεις-πλαίσια κατά τρόπο καταχρηστικό ή έτσι ώστε αυτές να έχουν ως σκοπό ή ως αποτέλεσμα την παρεμπόδιση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού.

2. Οι επιμέρους συμβάσεις που βασίζονται στις συμβάσεις-πλαίσια ανατίθενται σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στην εκάστοτε σύμβαση-πλαίσιο.

3. Δημοσιονομική δέσμευση προηγείται μόνο των επιμέρους συμβάσεων που συνάπτονται κατ' εφαρμογή των συμβάσεων-πλαισίων.

Τμήμα 1

Δημοσίευση

Άρθρο 55

1. Στην περίπτωση συμβάσεων που εμπίπτουν στις οδηγίες περί δημοσίων συμβάσεων, η δημοσίευση περιλαμβάνει την προκήρυξη της διαδικασίας προπληροφόρησης, την προκήρυξη της σύμβασης και την προκήρυξη ανάθεσης.

2. Η προκήρυξη της διαδικασίας προπληροφόρησης είναι η προκήρυξη με την οποία ο Οργανισμός γνωστοποιεί, ενδεικτικά, το προεκτιμώμενο συνολικό ύψος των συμβάσεων, κατά κατηγορία υπηρεσιών ή κατά ομάδα προϊόντων, καθώς και τα ουσιώδη χαρακτηριστικά των συμβάσεων έργων που προτίθεται να αναθέσει κατά τη διάρκεια του δημοσιονομικού έτους, εφόσον το προεκτιμώμενο συνολικό ύψος είναι ίσο ή ανώτερο των κατώτατων ορίων που καθορίζονται στο άρθρο 67.

Η προκήρυξη της διαδικασίας προπληροφόρησης αποστέλλεται στην Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, το ταχύτερο δυνατόν, και όχι αργότερα από την 31η Μαρτίου κάθε δημοσιονομικού έτους, για τις συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών, και το ταχύτερο δυνατόν μετά την απόφαση έγκρισης του σχετικού προγράμματος, για τις συμβάσεις έργων.

3. Η προκήρυξη της σύμβασης επιτρέπει στον Οργανισμό να γνωστοποιήσει την πρόθεσή του να κινήσει διαδικασία σύμβασης. Είναι υποχρεωτική για τις συμβάσεις των οποίων το προεκτιμώμενο ύψος είναι ίσο ή ανώτερο των κατώτατων ορίων που καθορίζονται στο άρθρο 68 παράγραφος 1 στοιχεία α) και γ).

Σε περίπτωση ανοικτής διαδικασίας, η προκήρυξη της σύμβασης προσδιορίζει την ημερομηνία, την ώρα και τον τόπο της συνεδρίασης της επιτροπής αποσφράγισης. Η συνεδρίαση είναι ανοικτή για τους προσφέροντες.

Ο Οργανισμός, όταν επιθυμεί να διοργανώσει διαγωνισμό μελετών, εκδίδει προκήρυξη με την οποία γνωστοποιεί την πρόθεσή του.

4. Η προκήρυξη ανάθεσης γνωστοποιεί τα αποτελέσματα της διαδικασίας σύμβασης. Για τις συμβάσεις των οποίων το προεκτιμώμενο ύψος είναι ίσο ή ανώτερο των κατώτατων ορίων που καθορίζονται στο άρθρο 68, η προκήρυξη ανάθεσης είναι υποχρεωτική. Δεν είναι υποχρεωτική για τις επιμέρους συμβάσεις που ανατίθενται βάσει σύμβασης-πλαισίου.

Η προκήρυξη ανάθεσης αποστέλλεται στην Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων το αργότερο σαράντα οκτώ ημερολογιακές ημέρες μετά την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης.

5. Οι προκηρύξεις συντάσσονται σύμφωνα με τα υποδείγματα που προσαρτώνται στην οδηγία 2001/78/ΕΚ [1].

Άρθρο 56

1. Οι συμβάσεις το ύψος των οποίων είναι κατώτερο των κατώτατων ορίων που προβλέπονται στα άρθρα 67 και 68 καθώς και οι συμβάσεις υπηρεσιών που αναφέρονται στο παράρτημα ΙΒ της οδηγίας 92/50/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 1992, για τον συντονισμό των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων υπηρεσιών [2], αποτελούν το αντικείμενο κατάλληλης διαφήμισης, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται το άνοιγμα των συμβάσεων στον ανταγωνισμό και το αδιάβλητο της διαδικασίας της σύμβασης. Η διαφήμιση αυτή περιλαμβάνει:

α) εάν δεν δημοσιευθεί η αναφερόμενη στο άρθρο 55 προκήρυξη της σύμβασης, πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για τις συμβάσεις με αντικείμενο παρόμοιο και με ύψος ίσο ή ανώτερο του ποσού που αναφέρεται στο άρθρο 65 παράγραφος 1·

β) την ετήσια δημοσίευση καταλόγου αναδόχων, με προσδιορισμό του αντικειμένου και του ύψους των συμβάσεων που ανατίθενται.

2. Ο κατάλογος των αναδόχων στους οποίους ανατίθενται συμβάσεις έργων δημοσιεύεται ετησίως· στον κατάλογο προσδιορίζεται το αντικείμενο και το ύψος των συμβάσεων που ανατίθενται. Ο κατάλογος αυτός αποστέλλεται στο διοικητικό συμβούλιο.

3. Οι πληροφορίες για τις συμβάσεις με ύψος ίσο ή ανώτερο του ποσού που αναφέρεται στο άρθρο 65 παράγραφος 1 διαβιβάζονται στην Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Οι ετήσιοι κατάλογοι των αναδόχων αποστέλλονται το αργότερο στις 31 Μαρτίου μετά τη λήξη του οικονομικού έτους.

Η εκ των προτέρων διαφήμιση και η ετήσια δημοσίευση του καταλόγου των αναδόχων για τις λοιπές συμβάσεις πραγματοποιούνται στο δικτυακό τόπο του Οργανισμού. Η εκ των υστέρων δημοσίευση πραγματοποιείται μέχρι τις 31 Μαρτίου του επόμενου οικονομικού έτους. Η δημοσίευση μπορεί να γίνεται επίσης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

[1] ΕΕ L 285 της 29.10.2001, σ. 1.
[2] ΕΕ L 209 της 24.7.1992, σ. 1· οδηγία η οποία καταργήθηκε από την οδηγία 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 134 της 30.4.2004, σ. 114).

Άρθρο 57

1. Η Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων δημοσιεύει στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* τις προκηρύξεις που αναφέρονται στα άρθρα 55 και 56 το αργότερο δώδεκα ημερολογιακές ημέρες μετά την αποστολή τους.

Η προθεσμία αυτή μειώνεται σε πέντε ημερολογιακές ημέρες για τις επισπευσμένες διαδικασίες που αναφέρονται στο άρθρο 81 και εφόσον οι προκηρύξεις συντάσσονται και αποστέλλονται με ηλεκτρονικά μέσα.

2. Ο Οργανισμός πρέπει να είναι σε θέση να αποδεικνύει την ημερομηνία αποστολής.

Άρθρο 58

1. Εκτός της διαφήμισης που προβλέπεται στα άρθρα 55, 56 και 57, οι συμβάσεις μπορούν να αποτελέσουν το αντικείμενο κάθε άλλης μορφής διαφήμισης, κυρίως ηλεκτρονικής. Η διαφήμιση αυτή παραπέμπει, στην προκήρυξη που έχει δημοσιευθεί στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* και δεν μπορεί να προηγείται της δημοσίευσης της εν λόγω προκήρυξης, η οποία είναι η μόνη αυθεντική.

2. Η διαφήμιση αυτή δεν μπορεί να δημιουργεί διακρίσεις μεταξύ υποψηφίων ή προσφερόντων ούτε να περιέχει λεπτομέρειες άλλες από εκείνες που περιλαμβάνονται στην προκήρυξη της σύμβασης, εφόσον αυτή έχει δημοσιευθεί στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Τμήμα 2

Διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων

Άρθρο 59

1. Οι συμβάσεις ανατίθενται μέσω πρόσκλησης υποβολής προσφορών, με ανοικτή, ή με κλειστή διαδικασία ή με διαδικασία με διαπραγμάτευση, αφού προηγηθεί δημοσίευση της προκήρυξης της σύμβασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, ή με διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς να προηγηθεί η δημοσίευση της προκήρυξης της σύμβασης, εφόσον δε συντρέχει περίπτωση μετά από διαγωνισμό μελετών.

2. Η διαδικασία πρόσκλησης υποβολής προσφορών είναι ανοικτή, εφόσον κάθε ενδιαφερόμενος οικονομικός παράγοντας μπορεί να υποβάλει προσφορά. Είναι κλειστή, εφόσον όλοι μεν οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί παράγοντες μπορούν να υποβάλλουν αίτηση συμμετοχής, μόνο όμως οι υποψήφιοι που ικανοποιούν τα κριτήρια επιλογής που προβλέπονται στο άρθρο 74 και καλούνται, ταυτόχρονα και εγγράφως, από τον Οργανισμό, μπορούν να υποβάλλουν προσφορά.

Η φάση της επιλογής μπορεί να επαναλαμβάνεται για κάθε μεμονωμένη σύμβαση ή μπορεί να συνεπάγεται την κατάρτιση καταλόγου δυνητικών υποψηφίων, κατά τη διαδικασία του άρθρου 65.

3. Σε διαδικασία με διαπραγμάτευση, ο Οργανισμός διεξάγει διαβουλεύσεις με τους προσφέροντες που αυτός έχει επιλέξει με γνώμονα τα κριτήρια επιλογής που καθορίζονται στο άρθρο 74, διαπραγματεύεται δε τους όρους της σύμβασης με έναν ή περισσότερους από αυτούς.

Στις διαδικασίες με διαπραγμάτευση στις οποίες δημοσιεύεται προκήρυξη της σύμβασης, κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 64, ο Οργανισμός καλεί ταυτόχρονα και εγγράφως τους προκριθέντες υποψηφίους σε διαπραγματεύσεις.

4. Διαγωνισμοί μελετών είναι οι διαδικασίες που επιτρέπουν στην αναθέτουσα αρχή να αποκτήσει, κατά κύριο λόγο στους τομείς της αρχιτεκτονικής, των έργων πολιτικού μηχανικού και της επεξεργασίας δεδομένων, ένα σχέδιο ή μια μελέτη, τα οποία επιλέγει κριτική επιτροπή έπειτα από προσφυγή σε διαδικασία διαγωνισμού και με ή χωρίς την απονομή βραβείων.

Άρθρο 60

1. Κατά την κλειστή διαδικασία, συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας του άρθρου 65, ο αριθμός των υποψηφίων που καλούνται να υποβάλλουν προσφορά δεν μπορεί να είναι μικρότερος των πέντε, υπό τον όρο ότι υπάρχει ικανός αριθμός υποψηφίων που πληρούν τα κριτήρια επιλογής.

Η αναθέτουσα αρχή μπορεί, εξάλλου, να προβλέψει μέγιστο αριθμό είκοσι υποψηφίων, ανάλογα με το αντικείμενο της σύμβασης και βάσει κριτηρίων επιλογής αντικειμενικών και μη δημιουργούντων διακρίσεις. Στην περίπτωση αυτή, τα όρια του αριθμού των υποψηφίων και τα κριτήρια επιλογής αναφέρονται στην προκήρυξη της σύμβασης ή στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, που αναφέρονται στα άρθρα 55 και 56.

Σε κάθε περίπτωση, ο αριθμός των υποψηφίων που καλούνται να υποβάλλουν προσφορά πρέπει να είναι επαρκής για την εξασφάλιση γνήσιου ανταγωνισμού.

2. Κατά τη διαδικασία με διαπραγμάτευση, ο αριθμός των υποψηφίων που καλούνται προς διαπραγμάτευση δεν μπορεί να είναι μικρότερος των τριών, υπό τον όρο ότι υπάρχει ικανός αριθμός υποψηφίων που πληρούν τα κριτήρια επιλογής.

Σε κάθε περίπτωση, ο αριθμός των υποψηφίων που καλούνται να υποβάλλουν προσφορά πρέπει να είναι επαρκής για την εξασφάλιση γνήσιου ανταγωνισμού.

Το δεύτερο εδάφιο δεν εφαρμόζεται για τις συμβάσεις ιδιαίτερα χαμηλού ύψους που αναφέρονται στο άρθρο 66 παράγραφος 3.

Άρθρο 61

Στις διαδικασίες με διαπραγμάτευση, ο Οργανισμός διαπραγματεύεται με τους προσφέροντες τις προσφορές που αυτοί έχουν υποβάλει, προκειμένου να τις προσαρμόσει στις απαιτήσεις που περιέχονται στην προκήρυξη της σύμβασης κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 55 ή στις συγγραφές υποχρεώσεων και σε κάθε συμπληρωματικό έγγραφο, με σκοπό τον εντοπισμό της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς. Κατά τη διάρκεια της διαπραγμάτευσης ο Οργανισμός φροντίζει για την ίση μεταχείριση όλων των προσφερόντων.

Άρθρο 62

1. Οι κανόνες που διέπουν τη διοργάνωση ενός διαγωνισμού μελετών ανακοινώνονται σε όσους ενδιαφέρονται να συμμετάσχουν. Σε κάθε περίπτωση, ο αριθμός των υποψηφίων που καλούνται να συμμετάσχουν πρέπει να είναι επαρκής για την εξασφάλιση γνήσιου ανταγωνισμού.

2. Η κριτική επιτροπή διορίζεται από τον αρμόδιο διατάκτη. Απαρτίζεται αποκλειστικά από φυσικά πρόσωπα που δεν έχουν σχέση με τους συμμετέχοντες στον διαγωνισμό. Εφόσον απαιτείται συγκεκριμένο επαγγελματικό προσόν για τη συμμετοχή στο διαγωνισμό μελετών, τουλάχιστον το ένα τρίτο των μελών της κριτικής επιτροπής πρέπει να διαθέτει το ίδιο ή ισοδύναμο προσόν.

Η κριτική επιτροπή διαθέτει ανεξαρτησία γνώμης. Οι γνώμες της διατυπώνονται επί των μελετών, που της υποβάλλονται ανώνυμα από τους υποψηφίους, και με αποκλειστικό γνώμονα τα κριτήρια που αναφέρονται στην προκήρυξη του διαγωνισμού μελετών.

3. Η κριτική επιτροπή καταγράφει, σε πρακτικό που υπογράφεται από όλα τα μέλη της, τις προτάσεις της, οι οποίες βασίζονται στην αξία κάθε μελέτης, μαζί με τις παρατηρήσεις της. Οι υποψήφιοι παραμένουν ανώνυμοι μέχρις ότου η κριτική επιτροπή διατυπώσει τη γνώμη της.

4. Στη συνέχεια, η αναθέτουσα αρχή λαμβάνει απόφαση, η οποία προσδιορίζει την επωνυμία και τη διεύθυνση του προκριθέντος υποψηφίου καθώς και τους λόγους της επιλογής της, με γνώμονα τα κριτήρια που έχουν ήδη γνωστοποιηθεί μέσω της προκήρυξης του διαγωνισμού μελετών, και τούτο ιδίως εφόσον αποκλίνει από τις προτάσεις που έχουν διατυπωθεί στη γνώμη της κριτικής επιτροπής.

Άρθρο 63

1. Ο Οργανισμός μπορεί να προσφεύγει σε διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς να προηγηθεί η δημοσίευση προκήρυξης της σύμβασης, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) οσάκις καμία προσφορά ή καμία κατάλληλη προσφορά δεν κατατέθηκε στο πλαίσιο κλειστής ή ανοικτής διαδικασίας, αφού ολοκληρώθηκε η αρχική διαδικασία, υπό την προϋπόθεση ότι οι αρχικοί όροι της σύμβασης, όπως αυτοί προσδιορίζονταν στα έγγραφα της πρόσκλησης υποβολής προσφορών που αναφέρονται στο άρθρο 69 δεν μεταβάλλονται ουσιωδώς·

β) για τις συμβάσεις οι οποίες μπορούν να ανατεθούν για λόγους τεχνικούς, καλλιτεχνικούς ή απτόμενους της προστασίας δικαιωμάτων αποκλειστικότητας, σε συγκεκριμένο μόνον οικονομικό παράγοντα·

γ) στο βαθμό που τούτο είναι απολύτως αναγκαίο, οσάκις για λόγους επιτακτικής επείγουσας ανάγκης, οφειλόμενης σε απρόβλεπτα συμβάντα μη δυνάμενα να αποδοθούν στον Οργανισμό και ικανά να θέσουν σε κίνδυνο τα συμφέροντα του Οργανισμού, δεν είναι δυνατόν να τηρηθούν οι προθεσμίες που απαιτούνται από τις άλλες διαδικασίες και που προβλέπονται στα άρθρα 79, 80 και 81·

δ) οσάκις μια σύμβαση υπηρεσιών έπεται διαγωνισμού μελετών και, σύμφωνα με τους εφαρμοστέους κανόνες, πρέπει να ανατεθεί στον επιτυχόντα ή σε έναν από τους επιτυχόντες υποψηφίους· στην τελευταία αυτή περίπτωση, καλούνται να συμμετάσχουν στις διαπραγματεύσεις όλοι οι επιτυχόντες υποψήφιοι·

ε) για τις πρόσθετες υπηρεσίες ή εργασίες που δεν εμφαίνονται στο αρχικό σχέδιο ή στην πρώτη συναφθείσα σύμβαση αλλά, λόγω περίστασης απρόβλεπτης και ανεξάρτητης από τη βούληση της αναθέτουσας αρχής, έχουν καταστεί αναγκαίες για την παροχή της υπηρεσίας ή την εκτέλεση του έργου, υπό τους όρους που αναφέρονται στην παράγραφο 2·

στ) για τις πρόσθετες συμβάσεις που περιλαμβάνουν επανάληψη υπηρεσιών ή εργασιών παρόμοιων με εκείνες που έχουν ανατεθεί στον ανάδοχο προγενέστερης σύμβασης από τον Οργανισμό, υπό τον όρο ότι το αντικείμενο της σύμβασης ανταποκρίνεται σε βασικό σχέδιο και ότι η πρώτη σύμβαση είχε ανατεθεί στο πλαίσιο ανοικτής ή κλειστής διαδικασίας·

ζ) για τις συμβάσεις προμηθειών:

i) σε περίπτωση πρόσθετων παραδόσεων με σκοπό είτε τη μερική αντικατάσταση προμηθειών ή εγκαταστάσεων σε τρέχουσα χρήση είτε την επέκταση των υφιστάμενων προμηθειών ή εγκαταστάσεων, εφόσον η αλλαγή προμηθευτή θα υποχρέωνε την αναθέτουσα αρχή να αποκτήσει υλικό με διαφορετικά τεχνικά χαρακτηριστικά και ασύμβατο ή με δυσανάλογες τεχνικές δυσχέρειες κατά τη χρήση ή τη συντήρηση· η διάρκεια των συμβάσεων αυτών δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία έτη,

ii) οσάκις τα προϊόντα παράγονται μόνο για έρευνα, πειράματα, μελέτη ή ανάπτυξη, εξαιρουμένων των δοκιμών εμπορευσιμότητας και της παραγωγής σε ποσότητες ευρείας κλίμακας που να αποσβήνουν τα έξοδα έρευνας και ανάπτυξης·

η) για τις συμβάσεις ακινήτων, αφού προηγηθεί διερεύνηση της τοπικής αγοράς·

θ) για τις συμβάσεις ύψους κατωτέρου του ορίου που καθορίζεται στο άρθρο 66 παράγραφος 2.

2. Για τις πρόσθετες υπηρεσίες ή εργασίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο ε), η αναθέτουσα αρχή μπορεί να προσφεύγει στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς να προηγηθεί δημοσίευση προκήρυξης της σύμβασης, υπό τον όρο ότι η ανάθεση γίνεται στον ανάδοχο που εκτελεί τη σύμβαση:

α) οσάκις αυτές οι πρόσθετες συμβάσεις δεν μπορούν, από τεχνική ή οικονομική άποψη, να διαχωριστούν από την κύρια σύμβαση χωρίς να προκύπτουν μείζονες δυσχέρειες για την αναθέτουσα αρχή· ή

β) οσάκις αυτές οι εργασίες ή υπηρεσίες, αν και είναι δυνατόν να διαχωριστούν από την εκτέλεση της αρχικής σύμβασης, είναι απολύτως αναγκαίες για την τελειοποίησή της.

Η σωρευτική αξία αυτών των πρόσθετων συμβάσεων δεν μπορεί να υπερβαίνει το 50 % του ύψους της αρχικής σύμβασης.

3. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο στ), η δυνατότητα προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση πρέπει να αναφέρεται ευθύς μόλις προκηρυχθεί ο διαγωνισμός της πρώτης σύμβασης και το προεκτιμώμενο συνολικό ύψος των πρόσθετων συμβάσεων λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό των κατώτατων ορίων που αναφέρονται στο άρθρο 68. Η διαδικασία αυτή μπορεί να εφαρμόζεται μόνο κατά την περίοδο των τριών ετών που έπονται της σύναψης της αρχικής σύμβασης.

Άρθρο 64

1. Ο Οργανισμός μπορεί να προσφεύγει σε διαδικασία με διαπραγμάτευση αφού δημοσιευθεί προκήρυξη της σύμβασης στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) σε περίπτωση υποβολής προσφορών παράτυπων ή απαράδεκτων, ιδίως με γνώμονα τα κριτήρια επιλογής ή ανάθεσης, αφού προηγηθεί και ολοκληρωθεί κλειστή ή ανοικτή διαδικασία, υπό την προϋπόθεση ότι οι αρχικοί όροι της σύμβασης, όπως αυτοί προσδιορίζονται στα έγγραφα πρόσκλησης υποβολής προσφορών που αναφέρονται στο άρθρο 69, δεν μεταβάλλονται ουσιωδώς·

β) σε εξαιρετικές περιπτώσεις, για τις συμβάσεις υπηρεσιών ή έργων των οποίων η φύση ή τα απρόβλεπτα δεν επιτρέπουν τον εκ των προτέρων καθορισμό της συνολικής αξίας από τον προσφέροντα·

γ) οσάκις, ιδίως στον τομέα των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και των πνευματικών υπηρεσιών, η φύση της προς παροχή υπηρεσίας είναι τέτοια που οι προδιαγραφές της σύμβασης δεν μπορούν να καθορισθούν με σαφήνεια επαρκή για να γίνει η ανάθεση της σύμβασης με επιλογή της καλύτερης προσφοράς σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν την κλειστή ή την ανοικτή διαδικασία·

δ) για τις συμβάσεις έργων, οσάκις τα έργα πραγματοποιούνται μόνο για λόγους έρευνας, πειραματισμού ή ρύθμισης και όχι με σκοπό την εξασφάλιση της αποδοτικότητας ή την κάλυψη εξόδων έρευνας και ανάπτυξης·

ε) για τις συμβάσεις υπηρεσιών του παραρτήματος ΙΒ της οδηγίας 92/50/ΕΟΚ, με την επιφύλαξη του άρθρου 63 παράγραφος 1 στοιχείο θ).

2. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο α) ο Οργανισμός μπορεί να μην δημοσιεύσει την προκήρυξη της σύμβασης, εάν στη διαδικασία με διαπραγμάτευση συμπεριλαμβάνονται όλοι οι προσφέροντες που ικανοποιούν τα κριτήρια επιλογής και οι οποίοι, κατά την προηγηθείσα διαδικασία, υπέβαλαν προσφορές σύμφωνα με τις επίσημες απαιτήσεις της διαδικασίας ανάθεσης.

Άρθρο 65

1. Η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος αποτελεί έναν τρόπο προεπιλογής των υποψηφίων που θα κληθούν να υποβάλουν προσφορά κατά τις μελλοντικές κλειστές προσκλήσεις για υποβολή προσφορών για συμβάσεις ύψους ίσου ή ανώτερου των 50 000 ευρώ, με την επιφύλαξη των άρθρων 63 ή 64.

2. Ο κατάλογος που εκπονείται μετά από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος ισχύει το πολύ για τρία έτη από την ημερομηνία αποστολής στην Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της προκήρυξης που αναφέρεται στο άρθρο 56 παράγραφος 1 στοιχείο α). Κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί να υποβάλει αίτηση ανά πάσα στιγμή κατά την περίοδο ισχύος του καταλόγου, εξαιρουμένων των τριών τελευταίων μηνών της περιόδου αυτής.

3. Όταν πρόκειται να ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση, η αναθέτουσα αρχή καλεί είτε όλους τους υποψηφίους που έχουν εγγραφεί στον κατάλογο είτε ορισμένους από αυτούς, να υποβάλλουν προσφορές βάσει αντικειμενικών και μη δημιουργούντων διακρίσεις κριτηρίων επιλογής, τα οποία καθορίζονται για την εκάστοτε σύμβαση.

Άρθρο 66

1. Οι συμβάσεις ύψους κατώτερου των 50 000 ευρώ μπορούν να αποτελέσουν το αντικείμενο κλειστής διαδικασίας με διαβουλεύσεις με πέντε τουλάχιστον υποψηφίους χωρίς να προηγηθεί πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, με την επιφύλαξη των άρθρων 63 ή 64.

2. Οι συμβάσεις ύψους κατώτερου των 13 800 ευρώ μπορούν να αποτελέσουν το αντικείμενο διαδικασίας με διαπραγμάτευση με τουλάχιστον τρεις υποψηφίους.

3. Οι συμβάσεις ύψους κατώτερου των 1 050 ευρώ μπορούν να αποτελέσουν το αντικείμενο και μιας μόνο προσφοράς, στο πλαίσιο διαδικασίας με διαπραγμάτευση.

4. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο παγίων προκαταβολών ή για δαπάνες που αφορούν επικοινωνιακές δραστηριότητες του Οργανισμού μπορούν να λαμβάνουν τη μορφή απλής πληρωμής των δαπανών βάσει τιμολογίου, χωρίς να προηγηθεί έγκριση προσφοράς και εφόσον το ύψος των δαπανών είναι κατώτερο των 200 ευρώ.

Άρθρο 67

Τα κατώτατα όρια για τη δημοσίευση προκήρυξης της διαδικασίας προπληροφόρησης καθορίζονται σε:

α) 750 000 ευρώ για τις συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που απαριθμούνται στο παράρτημα ΙΑ της οδηγίας 92/50/ΕΟΚ·

β) 5 923 624 ευρώ για τις συμβάσεις έργων.

Άρθρο 68

1. Τα κατώτατα όρια που προβλέπονται στο άρθρο 39 καθορίζονται σε:

α) 154 014 ευρώ, για τις συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που απαριθμούνται στο παράρτημα ΙΑ της οδηγίας 92/50/ΕΟΚ, εξαιρουμένων των συμβάσεων έρευνας και ανάπτυξης που απαριθμούνται στην κατηγορία 8 του εν λόγω παραρτήματος·

β) 200 000 ευρώ για τις συμβάσεις υπηρεσιών που απαριθμούνται στο παράρτημα ΙΒ της οδηγίας 92/50/ΕΟΚ και για τις συμβάσεις υπηρεσιών έρευνας και ανάπτυξης που απαριθμούνται στην κατηγορία 8 του παραρτήματος ΙΑ της εν λόγω οδηγίας·

γ) 5 923 624 ευρώ για τις συμβάσεις έργων.

Άρθρο 69

1. Τα έγγραφα της πρόσκλησης υποβολής προσφορών περιλαμβάνουν τουλάχιστον:

α) πρόσκληση υποβολής προσφορών ή για διαπραγμάτευση·

β) συγγραφή υποχρεώσεων, η οποία επισυνάπτεται στην πρόσκληση και στην οποία προσαρτάται η συγγραφή των γενικών όρων που εφαρμόζονται στις συμβάσεις·

γ) υπόδειγμα σύμβασης.

Τα έγγραφα της πρόσκλησης υποβολής προσφορών περιλαμβάνουν παραπομπή στα μέτρα διαφήμισης που λαμβάνονται δυνάμει των άρθρων 55 έως 58.

2. Η πρόσκληση υποβολής προσφορών προσδιορίζει τουλάχιστον:

α) τις λεπτομέρειες κατάθεσης και παρουσίασης των προσφορών, συμπεριλαμβανομένων ιδίως της ημερομηνίας και ώρας λήξης της προθεσμίας υποβολής, την ενδεχόμενη απαίτηση συμπλήρωσης τυποποιημένου εντύπου, τα έγγραφα που πρέπει να επισυνάπτονται, συμπεριλαμβανομένων των δικαιολογητικών που τεκμηριώνουν την οικονομική, χρηματοδοτική, επαγγελματική και τεχνική ικανότητα του άρθρου 74 καθώς και τη διεύθυνση στην οποία πρέπει να διαβιβασθούν·

β) ότι η υποβολή προσφοράς συνεπάγεται αποδοχή της συγγραφής υποχρεώσεων και της συγγραφής των γενικών όρων της παραγράφου 1, στις οποίες ο προσφέρων παραπέμπει, καθώς και ότι η υποβολή προσφοράς δεσμεύει τον ανάδοχο στον οποίο ανατίθεται η σύμβαση, κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης·

γ) την περίοδο κατά τη διάρκεια της οποίας η προσφορά παραμένει έγκυρη και δεν μπορεί να μεταβληθεί από καμία άποψη·

δ) την απαγόρευση κάθε επαφής μεταξύ της αναθέτουσας αρχής και του προσφέροντος κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, εκτός, κατ' εξαίρεση, και, εφόσον προβλέπεται επιτόπια επίσκεψη, τον προσδιορισμό των λεπτομερειών της εν λόγω επίσκεψης.

3. Η συγγραφή υποχρεώσεων προσδιορίζει τουλάχιστον:

α) τα κριτήρια αποκλεισμού και επιλογής που ισχύουν για τη σύμβαση, εκτός από τις περιπτώσεις κλειστής διαδικασίας και διαδικασίας με διαπραγμάτευση μετά τη δημοσίευση προκήρυξης που αναφέρονται στο άρθρο 64. Στις περιπτώσεις αυτές, τα κριτήρια αναφέρονται μόνο στην προκήρυξη της σύμβασης ή στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος·

β) τα κριτήρια ανάθεσης της σύμβασης και τη σχετική τους στάθμιση, εφόσον αυτή δεν εμφαίνεται στην προκήρυξη της σύμβασης·

γ) τις τεχνικές προδιαγραφές του άρθρου 70·

δ) τις ελάχιστες απαιτήσεις που πρέπει να καλύπτονται από τις εναλλακτικές προσφορές, κατά τις προβλεπόμενες στο άρθρο 77 παράγραφος 2 διαδικασίες ανάθεσης στην πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, εφόσον η αναθέτουσα αρχή δεν αναφέρει στην προκήρυξη της σύμβασης ότι απαγορεύονται οι εναλλακτικές προσφορές·

ε) ότι το πρωτόκολλο περί προνομίων και ασυλιών ή, εφόσον συντρέχει περίπτωση η σύμβαση της Βιέννης περί διπλωματικών και προξενικών σχέσεων, εφαρμόζονται·

στ) τα αποδεικτικά στοιχεία της πρόσβασης στις συμβάσεις, όπως προβλέπεται στο άρθρο 73.

4. Το υπόδειγμα σύμβασης προσδιορίζει ιδίως:

α) τις κυρώσεις σε περίπτωση αθέτησης των ρητρών της σύμβασης·

β) τα στοιχεία που πρέπει να αναγράφονται στα τιμολόγια ή στα δικαιολογητικά που τα συνοδεύουν·

γ) το εφαρμοστέο στη σύμβαση δίκαιο και το αρμόδιο δικαστήριο σε περίπτωση διαφορών.

5. Ο Οργανισμός μπορεί να απαιτεί πληροφορίες από τον προσφέροντα σχετικά με κάθε μέρος της σύμβασης που ο προσφέρων προτίθεται να αναθέσει σε υπεργολάβο καθώς και σχετικά με την ταυτότητα του υπεργολάβου.

Άρθρο 70

1. Οι τεχνικές προδιαγραφές πρέπει να επιτρέπουν την επί ίσοις όροις πρόσβαση των υποψηφίων και των προσφερόντων και να μην έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία αδικαιολόγητων προσκομμάτων στο άνοιγμα των συμβάσεων στον ανταγωνισμό. Οι προδιαγραφές καθορίζουν τα χαρακτηριστικά που απαιτείται να έχει ένα προϊόν, μια υπηρεσία, ένα υλικό ή ένα έργο, σε συνάρτηση με τη χρήση για την οποία προορίζονται από την αναθέτουσα αρχή.

2. Στα χαρακτηριστικά που αναφέρονται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνονται:

α) οι βαθμίδες ποιότητας·

β) οι περιβαλλοντικές επιδόσεις·

γ) η πρόβλεψη όλων των χρήσεων, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης ατόμων με αναπηρίες·

δ) οι βαθμίδες και οι διαδικασίες αξιολόγησης της συμμόρφωσης·

ε) η καταλληλότητα προς χρήση·

στ) η ασφάλεια και οι διαστάσεις, συμπεριλαμβανομένων, για τις προμήθειες, της εμπορικής ονομασίας και των οδηγιών χρήσης, και, για όλες τις συμβάσεις, η ορολογία, τα σύμβολα, οι δοκιμές και οι μέθοδοι δοκιμής, η συσκευασία, η σήμανση και η επισήμανση, οι μέθοδοι και διαδικασίες παραγωγής·

ζ) για τις συμβάσεις έργων, οι διαδικασίες διασφάλισης της ποιότητας, οι κανόνες μελέτης και κοστολόγησης, οι όροι δοκιμής, ελέγχου και παραλαβής των έργων καθώς και οι κατασκευαστικές τεχνικές και μέθοδοι κατασκευής και κάθε άλλος όρος τεχνικού χαρακτήρα που η αναθέτουσα αρχή είναι σε θέση να επιβάλει, μέσω γενικών ή ειδικών κανονιστικών διατάξεων, σχετικά με τα ολοκληρωμένα έργα καθώς και με τα υλικά ή τα στοιχεία που αποτελούν τα έργα αυτά.

3. Οι τεχνικές προδιαγραφές ορίζονται ως εξής:

α) είτε με παραπομπή σε ευρωπαϊκά πρότυπα, σε ευρωπαϊκές τεχνικές εγκρίσεις, σε κοινές τεχνικές προδιαγραφές, εφόσον υπάρχουν, σε διεθνή πρότυπα ή σε άλλα τεχνικά στοιχεία αναφοράς που έχουν καταρτισθεί από ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης, ή, ελλείψει τέτοιων, στα ισοδύναμα εθνικά· κάθε παραπομπή συνοδεύεται από την ένδειξη «ή ισοδύναμο»· είτε

β) με όρους επιδόσεων ή λειτουργικών απαιτήσεων· οι όροι αυτοί είναι επαρκώς ακριβείς για να μπορούν οι προσφέροντες να προσδιορίζουν τον σκοπό της σύμβασης, και τον Οργανισμό που αναθέτει τη σύμβαση· είτε

γ) με συνδυασμό των δύο ως άνω μεθόδων.

4. Οσάκις ο Οργανισμός κάνει χρήση της δυνατότητας να αναφέρεται στις προδιαγραφές της παραγράφου 3, στοιχείο α), δεν μπορεί να απορρίπτει προσφορά με το αιτιολογικό ότι δεν συμμορφώνεται με τις εν λόγω προδιαγραφές, εφόσον ο υποψήφιος ή ο προσφέρων αποδεικνύει, με ικανοποιητικό τρόπο για την αναθέτουσα αρχή και με κάθε πρόσφορο μέσο, ότι η προσφορά ανταποκρίνεται κατά ισοδύναμο τρόπο στις ισχύουσες απαιτήσεις.

5. Οσάκις ο Οργανισμός κάνει χρήση της δυνατότητας, που προβλέπεται στην παράγραφο 3 στοιχείο β) να θέτει προδιαγραφές με όρους επιδόσεων ή λειτουργικών απαιτήσεων, δεν μπορεί να απορρίπτει προσφορά που ανταποκρίνεται σε εθνικό πρότυπο το οποίο ενσωματώνει ευρωπαϊκό πρότυπο, σε ευρωπαϊκή τεχνική έγκριση, σε κοινή τεχνική προδιαγραφή, σε διεθνές πρότυπο ή σε τεχνικό στοιχείο αναφοράς που έχει καταρτισθεί από ευρωπαϊκό οργανισμό τυποποίησης, εφόσον οι προδιαγραφές αυτές αφορούν τις απαιτούμενες λειτουργικές απαιτήσεις ή επιδόσεις.

6. Εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις δεόντως αιτιολογημένες από το αντικείμενο της σύμβασης, οι τεχνικές προδιαγραφές δεν μπορούν να μνημονεύουν κατασκευή ή προέλευση συγκεκριμένη ή προκύπτουσα από ειδική διεργασία ούτε να παραπέμπουν σε συγκεκριμένο εμπορικό σήμα, ευρεσιτεχνία, τύπο, καταγωγή ή παραγωγή, που θα είχε ως αποτέλεσμα την ευνοϊκή αντιμετώπιση ή την απόρριψη ορισμένων προϊόντων ή οικονομικών παραγόντων. Στις περιπτώσεις όπου δεν είναι δυνατή η επαρκώς σαφής και κατανοητή περιγραφή του αντικειμένου της σύμβασης, η μνεία ή παραπομπή συνοδεύεται από τη φράση «ή ισοδύναμο».

Άρθρο 71

1. Τα έγγραφα της πρόσκλησης υποβολής προσφορών προσδιορίζουν αν η προσφορά πρέπει να περιλαμβάνει τιμές σταθερές και μη αναθεωρήσιμες.

2. Άλλως, τα έγγραφα της πρόσκλησης υποβολής προσφορών προσδιορίζουν τους όρους ή/και τους τύπους βάσει των οποίων οι τιμές είναι δυνατόν να αναθεωρούνται κατά τη διάρκεια του χρόνου λειτουργίας της σύμβασης. Τότε, η αναθέτουσα αρχή λαμβάνει ιδιαίτερα υπόψη:

α) το αντικείμενο της διαδικασίας της σύμβασης και την οικονομική συγκυρία μέσα στην οποία εκτελείται·

β) τη φύση και τη διάρκεια των εργασιών και της σύμβασης·

γ) τα οικονομικά της συμφέροντα.

Άρθρο 72

1. Με την επιφύλαξη της επιβολής συμβατικών κυρώσεων, οι υποψήφιοι ή οι προσφέροντες και οι εργολήπτες που κρίθηκαν ένοχοι ψευδών δηλώσεων ή για τους οποίους κρίθηκε ότι διέπραξαν σοβαρή παράλειψη κατά την εκτέλεση των συμβατικών τους υποχρεώσεων, στο πλαίσιο προγενέστερης διαδικασίας σύμβασης, αποκλείονται από όλες της συμβάσεις και επιδοτήσεις που χρηματοδοτούνται από τον γενικό προϋπολογισμό του Οργανισμού για χρονικό διάστημα το πολύ δύο ετών από την ημερομηνία βεβαίωσης της παράβασης, η οποία επέρχεται μετά από κατ' αντιμωλία διαδικασία με τον ανάδοχο.

Το διάστημα αυτό μπορεί να παρατείνεται σε τρία έτη σε περίπτωση επανειλημμένης διάπραξης του αδικήματος κατά τα πέντε έτη που έπονται της πρώτης παράβασης.

Εξάλλου, οι υποψήφιοι ή οι προσφέροντες που κρίθηκαν ένοχοι ψευδών δηλώσεων υφίστανται και οικονομικές κυρώσεις, οι οποίες αντιστοιχούν στο 2 % έως 10 % του συνολικού ύψους της σύμβασης που πρόκειται να ανατεθεί.

Οι ανάδοχοι οι οποίοι κρίθηκε ότι διέπραξαν σοβαρή παράλειψη κατά την εκτέλεση των συμβατικών τους υποχρεώσεων υφίστανται επίσης οικονομικές κυρώσεις, οι οποίες αντιστοιχούν στο 2 % έως 10 % του ύψους της εκάστοτε σύμβασης.

Τα ποσοστά αυτά μπορούν να αυξάνονται σε 4 % έως 20 % σε περίπτωση επανειλημμένης διάπραξης του αδικήματος κατά τα πέντε έτη που έπονται της πρώτης παράβασης.

2. Στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 43 παράγραφος 1 στοιχεία α), γ) και δ), οι υποψήφιοι ή οι προσφέροντες αποκλείονται από όλες τις συμβάσεις και επιδοτήσεις για χρονικό διάστημα το πολύ δύο ετών από την ημερομηνία βεβαίωσης της παράβασης, η οποία επέρχεται μετά από κατ' αντιμωλία διαδικασία με τον ανάδοχο.

Στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 43 παράγραφος 1 στοιχεία β) και ε), οι υποψήφιοι ή οι προσφέροντες αποκλείονται από όλες τις συμβάσεις και επιδοτήσεις για χρονικό διάστημα το λιγότερο ενός έτους και το πολύ τεσσάρων ετών από την ημερομηνία κοινοποίησης της δικαστικής απόφασης.

Τα διαστήματα αυτά μπορούν να παρατείνονται σε πέντε έτη σε περίπτωση επανηλειμμένης διάπραξης του αδικήματος κατά τα πέντε έτη που έπονται της πρώτης παράβασης ή της πρώτης δικαστικής απόφασης.

3. Οι περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 43 παράγραφος 1 στοιχείο ε) καλύπτουν τα ακόλουθα:

α) τις περιπτώσεις απάτης κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 1 της σύμβασης σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, η οποία καταρτίσθηκε με την πράξη του Συμβουλίου της 26ης Ιουλίου 1995 [1]·

β) τις περιπτώσεις δωροδοκίας κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 3 της σύμβασης περί καταπολέμησης της δωροδοκίας στην οποία ενέχονται υπάλληλοι των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία καταρτίσθηκε με την πράξη του Συμβουλίου της 26ης Μαΐου 1997 [2]·

γ) τις περιπτώσεις συμμετοχής σε εγκληματική οργάνωση, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 2 παράγραφος 1 της κοινής δράσης 98/733/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1998, σχετικά με το αξιόποινο της συμμετοχής σε εγκληματική οργάνωση, στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης [3]·

δ) τις περιπτώσεις νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 1 της οδηγίας 91/308/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 10ης Ιουνίου 1991, για την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες [4].

Άρθρο 73

1. Η αναθέτουσα αρχή αποδέχεται ως επαρκή απόδειξη ότι υποψήφιος ή προσφέρων δεν εμπίπτει σε καμία από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α), β) και ε) της παραγράφου 1 του άρθρου 43 πρόσφατο απόσπασμα ποινικού μητρώου ή, ελλείψει αυτού, πρόσφατο ισοδύναμο έγγραφο εκδοθέν από δικαστική ή διοικητική αρχή της χώρας καταγωγής ή προέλευσης, από το οποίο να προκύπτει ότι πληρούνται οι εν λόγω απαιτήσεις.

2. Η αναθέτουσα αρχή αποδέχεται ως επαρκή απόδειξη ότι ο υποψήφιος ή ο προσφέρων δεν εμπίπτει στην περίπτωση που περιγράφεται στο στοιχείο δ) της παραγράφου 1 του άρθρου 43 πρόσφατο πιστοποιητικό εκδοθέν από την αρμόδια αρχή της οικείας χώρας.

Εφόσον δεν έχει εκδοθεί από την οικεία χώρα ένα τέτοιο πιστοποιητικό, μπορεί να αντικαθίσταται με ένορκη δήλωση ή, ελλείψει αυτής, υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου ενώπιον δικαστικής ή διοικητικής αρχής, συμβολαιογράφου ή εντεταλμένου επαγγελματικού οργανισμού της χώρας καταγωγής ή προέλευσης.

3. Ανάλογα με την εθνική νομοθεσία της χώρας εγκατάστασης του υποψηφίου ή προσφέροντος, τα έγγραφα που απαριθμούνται στις παραγράφους 1 και 2 αναφέρονται σε νομικά ή/και σε φυσικά πρόσωπα, συμπεριλαμβανομένων, εφόσον η αναθέτουσα αρχή κρίνει τούτο αναγκαίο, των διευθυντών επιχειρήσεων και κάθε προσώπου εξουσιοδοτημένου να εκπροσωπεί, να λαμβάνει αποφάσεις ή να ελέγχει τους υποψηφίους ή τους προσφέροντες.

Άρθρο 74

1. Ο Οργανισμός καθορίζει κριτήρια επιλογής σαφή και μη δημιουργούντα διακρίσεις.

2. Σε κάθε διαδικασία σύμβασης, εφαρμόζονται τα ακόλουθα κριτήρια επιλογής:

α) η επιλεξιμότητα του υποψηφίου ή προσφέροντος προκειμένου να συμμετάσχει στη διαδικασία, έπειτα από επαλήθευση των πιθανών λόγων αποκλεισμού που προβλέπονται στα άρθρα 43 και 44·

β) κριτήρια που επιτρέπουν την εκτίμηση της χρηματοδοτικής, οικονομικής, τεχνικής και επαγγελματικής του ικανότητας. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καθορίζει ελάχιστα επίπεδα ικανότητας κάτω των οποίων δεν είναι δυνατόν να προκρίνει υποψηφίους.

3. Κάθε υποψήφιος ή προσφέρων μπορεί να καλείται να αποδείξει ότι διαθέτει άδεια εκτέλεσης της σύμβασης, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, για την οποία υπάρχουν εγγραφή στο οικείο εμπορικό ή επαγγελματικό μητρώο, ή ένορκη δήλωση ή πιστοποιητικό, η συμμετοχή σε συγκεκριμένο οργανισμό, η ειδική άδεια, ή εγγραφή στο μητρώο ΦΠΑ.

4. Στην προκήρυξη σύμβασης ή στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος ή στην πρόσκληση υποβολής προσφορών, ο Οργανισμός προσδιορίζει τις προκριθείσες συστάσεις για την τεκμηρίωση του καθεστώτος και της νομικής ικανότητας των υποψηφίων ή προσφερόντων.

5. Η έκταση των ζητούμενων από την αναθέτουσα αρχή πληροφοριών για την απόδειξη της χρηματοδοτικής, οικονομικής, τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας του υποψηφίου ή προσφέροντος δεν μπορεί να υπερβαίνει το αντικείμενο της σύμβασης και λαμβάνει υπόψη τα έννομα συμφέροντα των οικονομικών παραγόντων, ιδίως σε ό,τι αφορά την προστασία των τεχνικών και εμπορικών απορρήτων της επιχείρησής τους.

---

[1] ΕΕ C 316 της 27.11.1995, σ. 48.
[2] ΕΕ C 195 της 25.6.1997, σ. 1.
[3] ΕΕ L 351 της 29.12.1998, σ. 1.
[4] ΕΕ L 166 της 28.6.1991, σ. 77· οδηγία όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 2001/97/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 344 της 28.12.2001, σ. 76).

Άρθρο 75

1. Ως αποδείξεις της χρηματοδοτικής και οικονομικής ικανότητας μπορούν να υποβάλλονται ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα έγγραφα:

α) κατάλληλες δηλώσεις τραπεζών ή αποδεικτικό ασφάλισης έναντι επαγγελματικών κινδύνων·

β) ισολογισμοί ή αποσπάσματα ισολογισμών τουλάχιστον των δύο τελευταίων ετών για τα οποία οι λογαριασμοί έχουν κλείσει, στην περίπτωση όπου η δημοσίευση του ισολογισμού προβλέπεται από το εταιρικό δίκαιο της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός παράγων·

γ) δήλωση περί του συνολικού κύκλου εργασιών και του κύκλου εργασιών σε έργα, προμήθειες ή υπηρεσίες, που καλύπτονται από τη σύμβαση κατά ένα χρονικό διάστημα το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τελευταία τρία οικονομικά έτη.

2. Εάν, για εξαιρετικό λόγο τον οποίο η αναθέτουσα αρχή κρίνει δικαιολογημένο, ο υποψήφιος ή προσφέρων δεν είναι σε θέση να παρουσιάσει τις απαιτούμενες από την αναθέτουσα αρχή συστάσεις, δύναται να αποδεικνύει την οικονομική και χρηματοδοτική ικανότητά του με κάθε άλλο μέσο που η αναθέτουσα αρχή κρίνει κατάλληλο.

3. Ένας οικονομικός παράγων μπορεί, εφόσον συντρέχει περίπτωση και για συγκεκριμένη σύμβαση, να βασίζεται στις ικανότητες άλλων οντοτήτων, ανεξάρτητα από τη νομική φύση των δεσμών που έχει με αυτές. Στην περίπτωση αυτή, πρέπει να αποδεικνύει στην αναθέτουσα αρχή ότι θα διαθέτει τους πόρους που είναι αναγκαίοι για την εκτέλεση της σύμβασης, παραδείγματος χάρη παρουσιάζοντας τη δέσμευση των οντοτήτων αυτών να θέσουν τους πόρους αυτούς στη διάθεσή του.

Άρθρο 76

1. Η τεχνική και επαγγελματική ικανότητα των οικονομικών παραγόντων αξιολογείται και επαληθεύεται σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3. Στις διαδικασίες συμβάσεων με αντικείμενο προμήθειες που απαιτούν εργασίες τοποθέτησης ή εγκατάστασης, την παροχή υπηρεσιών ή/και την εκτέλεση έργων, η ως άνω ικανότητα αξιολογείται βάσει ιδίως της τεχνογνωσίας τους, της αποτελεσματικότητάς τους, της εμπειρίας τους και της αξιοπιστίας τους.

2. Ανάλογα με τη φύση, την ποσότητα ή την κλίμακα και τον σκοπό των προβλεπόμενων προμηθειών, υπηρεσιών ή έργων, η τεχνική και επαγγελματική ικανότητα του παρόχου υπηρεσιών ή του εργολήπτη μπορεί να αποδεικνύεται βάσει των ακόλουθων εγγράφων:

α) τίτλους σπουδών και επαγγελματικούς τίτλους του παρόχου υπηρεσιών ή του εργολήπτη ή/και των στελεχών τους, ιδιαίτερα του υπευθύνου ή των υπευθύνων για την παροχή των υπηρεσιών ή για την εκτέλεση των έργων·

β) κατάλογο:

i) των κυριότερων υπηρεσιών που παρασχέθηκαν και των προμηθειών που παραδόθηκαν κατά τη διάρκεια των τριών τελευταίων ετών, με αναφορά του ποσού, της ημερομηνίας και του αποδέκτη, του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα,

ii) των έργων που εκτελέσθηκαν κατά τη διάρκεια των πέντε τελευταίων ετών, με αναφορά του ποσού, της ημερομηνίας και του τόπου εκτέλεσης. Ο κατάλογος των σημαντικότερων έργων συνοδεύεται από πιστοποιητικά καλής εκτέλεσης, όπου διευκρινίζεται αν εκτελέσθηκαν σύμφωνα με τους κανόνες της τέχνης και ολοκληρώθηκαν κανονικά·

γ) περιγραφή του τεχνικού εξοπλισμού, των εργαλείων και των μηχανημάτων που θα χρησιμοποιηθούν από τον πάροχο υπηρεσιών ή τον εργολήπτη για την εκτέλεση μιας σύμβασης υπηρεσιών ή έργων·

δ) περιγραφή των μέτρων που λαμβάνονται για τη διασφάλιση της ποιότητας των προμηθειών και υπηρεσιών καθώς και περιγραφή των μέσων μελέτης και έρευνας του παρόχου υπηρεσιών ή του εργολήπτη·

ε) αναφορά του σχετικού τεχνικού προσωπικού ή τεχνικών φορέων, που είτε ανήκουν άμεσα στον πάροχο υπηρεσιών ή στον εργολήπτη, είτε όχι, ιδίως εκείνων που είναι υπεύθυνοι για τον ποιοτικό έλεγχο·

στ) όσον αφορά τις προμήθειες: δείγματα, περιγραφές ή/και αυθεντικές φωτογραφίες ή/και πιστοποιητικά καταρτισθέντα από επίσημα ιδρύματα ή υπηρεσίες σχετικά με τον ποιοτικό έλεγχο και με αναγνωρισμένη αρμοδιότητα, όπου να βεβαιώνεται η συμμόρφωση των προϊόντων με τα ισχύοντα πρότυπα ή προδιαγραφές·

ζ) δήλωση που να αναφέρει τον ετήσιο μέσον όρο του προσωπικού και τον αριθμό των στελεχών που απασχόλησε ο πάροχος ή ο εργολήπτης κατά τα τρία τελευταία έτη·

η) αναφορά του μέρους της σύμβασης που ο πάροχος των υπηρεσιών ή ο εργολήπτης προτίθεται ενδεχομένως να αναθέσει σε υπεργολάβο.

Όταν ο αποδέκτης των υπηρεσιών ή προμηθειών που αναφέρονται στο στοιχείο β) σημείο i) ήταν ο Οργανισμός, η απόδειξη της εκτέλεσης πρέπει να έχει τη μορφή πιστοποιητικών εκδοθέντων ή προσυπογραφέντων από την αρμόδια αρχή.

3. Οσάκις οι υπηρεσίες ή τα προϊόντα προς παροχή είναι περίπλοκα ή, κατ' εξαίρεση, πρέπει να ανταποκρίνονται σε συγκεκριμένο σκοπό, η τεχνική και επαγγελματική ικανότητα μπορεί να εξασφαλίζεται με έλεγχο εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής ή, εξ ονόματος της, από αρμόδιο επίσημο φορέα της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο πάροχος υπηρεσιών ή ο εργολήπτης, με την επιφύλαξη της συναίνεσης του φορέα αυτού. Ο έλεγχος αυτός αφορά την τεχνική ικανότητα του παρόχου υπηρεσιών ή του εργολήπτη και την παραγωγική τους ικανότητα καθώς και, εφόσον είναι αναγκαίο, τα μέσα μελέτης και έρευνας που αυτοί διαθέτουν και τα μέτρα που λαμβάνουν για τον ποιοτικό έλεγχο.

4. Ο πάροχος υπηρεσιών ή ο εργολήπτης μπορεί, εφόσον συντρέχει περίπτωση και για συγκεκριμένη σύμβαση, να βασίζεται στις ικανότητες άλλων οντοτήτων, ανεξάρτητα από τη νομική φύση των δεσμών που έχει με αυτές. Στην περίπτωση αυτή, πρέπει να αποδεικνύει στην αναθέτουσα αρχή ότι θα διαθέτει τους πόρους που είναι αναγκαίοι για την εκτέλεση της σύμβασης, παραδείγματος χάριν παρουσιάζοντας τη δέσμευση των οντοτήτων αυτών να θέσουν τους πόρους αυτούς στη διάθεσή του.

Άρθρο 77

1. Η ανάθεση μιας σύμβασης μπορεί να γίνεται με ένα από τους ακόλουθους δύο τρόπους:

α) με μειοδοτικό διαγωνισμό, οπότε η σύμβαση κατακυρώνεται στην προσφορά που προτείνει τη χαμηλότερη τιμή, όντας μεταξύ των κανονικών και πληρουσών τους όρους προσφορών·

β) στον προσφέροντα που υπέβαλε την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά.

2. Η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά είναι εκείνη με την καλύτερη σχέση μεταξύ ποιότητας και τιμής, λαμβανομένων υπόψη κριτηρίων δικαιολογουμένων από το αντικείμενο της σύμβασης, όπως είναι η προτεινόμενη τιμή, η τεχνική αξία, τα αισθητικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά, τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά, το κόστος χρήσης, η αποδοτικότητα, η προθεσμία εκτέλεσης ή παράδοσης, η εξυπηρέτηση μετά την πώληση και η τεχνική υποστήριξη.

3. Η αναθέτουσα αρχή προσδιορίζει, στην προκήρυξη της σύμβασης ή στη συγγραφή υποχρεώσεων, τη σχετική στάθμιση που αποδίδει σε καθένα από τα κριτήρια που εφαρμόζει για τον προσδιορισμό της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς.

Η στάθμιση του κριτηρίου της τιμής σε σύγκριση με τα λοιπά κριτήρια δεν πρέπει να οδηγεί σε εξουδετέρωση του κριτηρίου της τιμής κατά την επιλογή του αναδόχου.

Εάν, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, η στάθμιση των κριτηρίων δεν είναι τεχνικά εφικτή, ιδίως λόγω του αντικειμένου της σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή διευκρινίζει μόνο τη φθίνουσα σειρά σπουδαιότητας των κριτηρίων κατά την εφαρμογή τους.

Άρθρο 78

1. Εάν, για συγκεκριμένη σύμβαση, οι προσφορές φαίνονται υπερβολικά χαμηλές, η αναθέτουσα αρχή, πριν απορρίψει για αυτόν και μόνο τον λόγο τις εν λόγω προσφορές, ζητεί εγγράφως τις διευκρινίσεις που θεωρεί ενδεδειγμένες σχετικά με τα στοιχεία της προσφοράς και επαληθεύει, μετά την ακρόαση των μερών, τα στοιχεία αυτά, λαμβάνοντας υπόψη τις δοθείσες εξηγήσεις.

Η αναθέτουσα αρχή μπορεί, ιδίως, να λαμβάνει υπόψη τις εξηγήσεις που αναφέρονται:

α) στα οικονομικά χαρακτηριστικά της παραγωγικής διαδικασίας, της παροχής των ζητούμενων υπηρεσιών ή της κατασκευαστικής μεθόδου·

β) στις εφαρμοζόμενες τεχνικές λύσεις και στους κατ' εξαίρεση ευνοϊκούς όρους που ισχύουν για τον προσφέροντα·

γ) στην πρωτοτυπία της προσφοράς.

2. Εάν η αναθέτουσα αρχή διαπιστώσει ότι μια υπερβολικά χαμηλή προσφορά προκύπτει από τη χορήγηση κρατικής ενίσχυσης, μπορεί να απορρίψει για αυτόν και μόνο το λόγο την εν λόγω προσφορά μόνο εάν ο προσφέρων δεν μπορέσει να αποδείξει, εντός εύλογης προθεσμίας καθοριζόμενης από την αναθέτουσα αρχή ότι αυτή η ενίσχυση έχει χορηγηθεί οριστικά και σύμφωνα με τις διαδικασίες και αποφάσεις που καθορίζονται στους κοινοτικούς κανόνες της κρατικής ενίσχυσης.

Άρθρο 79

1. Οι προθεσμίες παραλαβής των προσφορών και των αιτήσεων συμμετοχής, τις οποίες ο Οργανισμός καθορίζει σε ημερολογιακές ημέρες, είναι επαρκείς ώστε οι ενδιαφερόμενοι να διαθέτουν εύλογο και κατάλληλο χρονικό διάστημα για να συντάξουν και να καταθέσουν τις προσφορές τους, λαμβανομένης ιδίως υπόψη της πολυπλοκότητας της σύμβασης ή της ανάγκης επιτόπιας επίσκεψης ή επιτόπιας εξέτασης των εγγράφων που προσαρτώνται στη συγγραφή υποχρεώσεων.

2. Στις ανοικτές διαδικασίες, η ελάχιστη προθεσμία για την παραλαβή των προσφορών ανέρχεται σε πενήντα δύο ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης της σύμβασης.

3. Στις κλειστές διαδικασίες και στις διαδικασίες με διαπραγμάτευση μετά τη δημοσίευση της προκήρυξης της σύμβασης, η ελάχιστη προθεσμία για την παραλαβή των αιτήσεων συμμετοχής ανέρχεται σε τριάντα επτά ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης της σύμβασης.

Στις κλειστές διαδικασίες που αφορούν συμβάσεις με ύψος ανώτερο των κατώτατων ορίων που καθορίζονται στο άρθρο 68, η ελάχιστη προθεσμία για την παραλαβή των προσφορών ανέρχεται σε σαράντα ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης υποβολής προσφορών.

Στις κλειστές διαδικασίες που καθορίζονται στο άρθρο 65 η ελάχιστη προθεσμία για την παραλαβή των προσφορών ανέρχεται σε είκοσι μία ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης υποβολής προσφορών.

4. Στις περιπτώσεις όπου, σύμφωνα με το άρθρο 55, ο Οργανισμός έχει αποστείλει προς δημοσίευση προκήρυξη της διαδικασίας προπληροφόρησης, με όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται στην προκήρυξη της σύμβασης, μεταξύ τουλάχιστον πενήντα δύο ημερών και το πολύ δώδεκα μηνών πριν από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης της σύμβασης, η ελάχιστη προθεσμία για την παραλαβή των προσφορών μπορεί εν γένει να μειώνεται σε τριάντα έξι ημέρες και σε καμία περίπτωση κάτω των είκοσι δύο ημερών από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης της σύμβασης, για τις ανοικτές διαδικασίες, ή να μειώνεται σε είκοσι έξι ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης υποβολής προσφορών, για τις κλειστές διαδικασίες.

Άρθρο 80

1. Υπό την προϋπόθεση ότι έχουν ζητηθεί εγκαίρως, εντός της προθεσμίας υποβολής των προσφορών, οι συγγραφές υποχρεώσεων και τα συμπληρωματικά έγγραφα αποστέλλονται σε όλους τους οικονομικούς παράγοντες που έχουν ζητήσει τη συγγραφή υποχρεώσεων ή έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον για να υποβάλουν προσφορά, εντός των έξι ημερολογιακών ημερών που έπονται της παραλαβής της αίτησης.

2. Υπό την προϋπόθεση ότι έχουν ζητηθεί εγκαίρως, οι συμπληρωματικές πληροφορίες για τις συγγραφές υποχρεώσεων γνωστοποιούνται ταυτόχρονα σε όλους τους οικονομικούς παράγοντες που έχουν ζητήσει τη συγγραφή υποχρεώσεων ή έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον για να υποβάλλουν προσφορά, το αργότερο έξι ημερολογιακές ημέρες πριν από την καταληκτική ημερομηνία για την παραλαβή των προσφορών· ή, προκειμένου για τις αιτήσεις πληροφοριών που λαμβάνονται λιγότερο από οκτώ ημερολογιακές ημέρες πριν από την καταληκτική ημερομηνία παραλαβής των προσφορών, το ταχύτερο δυνατόν μετά την παραλαβή της αίτησης.

3. Οσάκις, για οποιονδήποτε λόγο, οι συγγραφές υποχρεώσεων και τα συμπληρωματικά έγγραφα ή πληροφορίες δεν μπορούν να δοθούν εντός των προθεσμιών που καθορίζονται στις παραγράφους 1 και 2 ή οσάκις οι προσφορές δεν μπορούν να συνταχθούν παρά μόνο έπειτα από επιτόπια επίσκεψη ή επιτόπια εξέταση των εγγράφων που προσαρτώνται στη συγγραφή υποχρεώσεων, οι προθεσμίες για την παραλαβή των προσφορών που καθορίζονται στο άρθρο 79 παρατείνονται, έτσι ώστε όλοι οι οικονομικοί παράγοντες να μπορούν να λαμβάνουν γνώση όλων των πληροφοριών που είναι αναγκαίες για τη σύνταξη των προσφορών. Η παράταση αυτή αποτελεί το αντικείμενο κατάλληλης δημοσίευσης, σύμφωνα με τα άρθρα 55 έως 58.

4. Εάν όλα τα έγγραφα πρόσκλησης υποβολής προσφορών διατίθενται ελευθέρως, στο σύνολό τους και απευθείας με ηλεκτρονικά μέσα, η προκήρυξη της σύμβασης που προβλέπεται στο άρθρο 55 παράγραφος 3 αναφέρει τη διεύθυνση του δικτυακού τόπου στην οποία μπορούν να εξετάζονται τα έγγραφα αυτά.

Στις περιπτώσεις αυτές, τα ενδεχόμενα συμπληρωματικά έγγραφα και πληροφορίες διατίθενται και αυτά ελευθέρως, στο σύνολό τους και απευθείας μετά τη γνωστοποίησή τους σε όλους τους οικονομικούς παράγοντες που ζήτησαν τη συγγραφή υποχρεώσεων ή εκδήλωσαν ενδιαφέρον να υποβάλλουν προσφορά.

Άρθρο 81

1. Στις περιπτώσεις των οποίων ο επείγων χαρακτήρας, δεόντως αιτιολογημένος, καθιστά ανεφάρμοστες τις προθεσμίες που προβλέπονται στο άρθρο 79 παράγραφος 3 ο Οργανισμός μπορεί να καθορίζει, σε ημερολογιακές ημέρες, τις ακόλουθες προθεσμίες:

α) για την παραλαβή των αιτήσεων συμμετοχής, προθεσμία η οποία δεν μπορεί να είναι κατώτερη των δεκαπέντε ημερών από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης της σύμβασης·

β) για την παραλαβή των προσφορών, προθεσμία η οποία δεν μπορεί να είναι κατώτερη των δέκα ημερών από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης υποβολής προσφορών.

2. Υπό την προϋπόθεση ότι έχουν ζητηθεί εγκαίρως, οι συμπληρωματικές πληροφορίες για τις συγγραφές υποχρεώσεων γνωστοποιούνται σε όλους τους υποψηφίους, το αργότερο τέσσερις ημερολογιακές ημέρες πριν από την καταληκτική ημερομηνία για την παραλαβή των προσφορών.

Τμήμα 3

Διεκπεραίωση των προσφορών και των αιτήσεων συμμετοχής

Άρθρο 82

1. Οι αιτήσεις συμμετοχής υποβάλλονται με επιστολή, με φαξ ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο· αιτήσεις υποβαλλόμενες με φαξ ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, επιβεβαιώνονται με επιστολή που αποστέλλεται πριν από την εκπνοή των προθεσμιών που προβλέπονται στο άρθρο 79.

2. Οι προσφέροντες μπορούν να υποβάλλουν προσφορά:

α) είτε ταχυδρομικώς: στην περίπτωση αυτή, τα έγγραφα του διαγωνισμού διευκρινίζουν ότι λαμβάνεται υπόψη η ημερομηνία αποστολής του συστημένου φακέλου, η οποία αποδεικνύεται με την ταχυδρομική σφραγίδα·

β) είτε με κατάθεση στις υπηρεσίες του Οργανισμού, απευθείας από τον προσφέροντα ή μέσω εντολοδόχου του, συμπεριλαμβανομένου του αγγελιαφόρου: στην περίπτωση αυτή, τα έγγραφα της πρόσκλησης υποβολής προσφορών διευκρινίζουν, πέρα από τα πληροφοριακά στοιχεία που προβλέπονται στο άρθρο 69 παράγραφος 2 στοιχείο α) την υπηρεσία στην οποία πρέπει να κατατίθενται οι προσφορές έναντι απόδειξης παραλαβής με ημερομηνία και υπογραφή.

3. Για να διαφυλάσσεται το απόρρητο και για να αποφεύγονται τυχόν δυσχέρειες κατά την αποστολή των προσφορών ταχυδρομικώς, η ακόλουθη επισήμανση περιλαμβάνεται στις προσκλήσεις υποβολής προσφορών:

«Οι προσφορές πρέπει να υποβάλλονται σε σφραγισμένο φάκελο, ο οποίος κλείνεται επίσης σε ένα δεύτερο σφραγισμένο φάκελο. Ο εσωτερικός φάκελος πρέπει να φέρει, πέρα από τα στοιχεία της υπηρεσίας στην οποία απευθύνεται, όπως αυτά αναφέρονται στην πρόσκληση υποβολής προσφορών, την ένδειξη "Πρόσκληση υποβολής προσφορών – Να μην ανοιχθεί από την υπηρεσία αλληλογραφίας". Εάν χρησιμοποιηθούν αυτοκόλλητοι φάκελοι, πρέπει να σφραγίζονται με κολλητική ταινία, η οποία πρέπει να φέρει εγκάρσια την υπογραφή του αποστολέα.»

Άρθρο 83

1. Όλες οι προσφορές και αιτήσεις συμμετοχής που τηρούν τις απαιτήσεις του άρθρου 82 παράγραφοι 1 και 2, αποσφραγίζονται.

2. Για τις συμβάσεις το ύψος των οποίων υπερβαίνει το κατώτατο όριο που καθορίζεται στο άρθρο 66 παράγραφος 2, ο αρμόδιος διατάκτης διορίζει επιτροπή αποσφράγισης των προσφορών.

Η επιτροπή συγκροτείται από τρία τουλάχιστον πρόσωπα, τα οποία ανήκουν σε δύο τουλάχιστον οργανικές οντότητες του Οργανισμού χωρίς μεταξύ τους ιεραρχική σχέση. Τα πρόσωπα αυτά αποφεύγουν κάθε σύγκρουση συμφερόντων.

3. Ένα ή περισσότερα από τα μέλη της επιτροπής αποσφράγισης μονογραφούν τα έγγραφα που αποδεικνύουν την ημερομηνία και την ώρα αποστολής κάθε προσφοράς.

Επιπλέον μονογραφούν:

α) είτε κάθε σελίδα κάθε προσφοράς·

β) είτε το εξώφυλλο και τις σελίδες που περιέχουν τις οικονομικές λεπτομέρειες για κάθε προσφορά, την δε ακεραιότητα της πρωτότυπης προσφοράς εγγυάται κάθε κατάλληλη τεχνική εφαρμοζόμενη από υπηρεσία ανεξάρτητη της υπηρεσίας του διατάκτη.

Σε περίπτωση ανάθεσης με μειοδοτικό διαγωνισμό, σύμφωνα με το άρθρο 77 παράγραφος 1 στοιχείο α), οι τιμές που περιλαμβάνονται στις προσφορές και πληρούν τις απαιτήσεις, δημοσιοποιούνται.

Τα μέλη της επιτροπής αποσφράγισης υπογράφουν το γραπτό πρακτικό αποσφράγισης των παραληφθεισών προσφορών, το οποίο προσδιορίζει τις σύμφωνες και τις μη σύμφωνες με τις απαιτήσεις προσφορές και αιτιολογεί την απόρριψη των μη σύμφωνων προσφορών με γνώμονα τις λεπτομέρειες υποβολής των προσφορών που προβλέπονται στο άρθρο 82.

Άρθρο 84

1. Όλες οι προσφορές και αιτήσεις συμμετοχής που έχουν κριθεί ότι πληρούν τις απαιτήσεις αξιολογούνται και κατατάσσονται από επιτροπή αξιολόγησης βάσει εκ των προτέρων αναγγελθέντων κριτηρίων αποκλεισμού, επιλογής και ανάθεσης.

Η επιτροπή αξιολόγησης διορίζεται από τον αρμόδιο διατάκτη προκειμένου να διατυπώνει συμβουλευτικές γνώμες σχετικά με τις συμβάσεις ύψους ανωτέρου του κατώτατου ορίου που προβλέπεται στο άρθρο 66 παράγραφος 2.

2. Η επιτροπή αξιολόγησης συγκροτείται από τρία τουλάχιστον πρόσωπα, τα οποία ανήκουν σε δύο τουλάχιστον οργανικές οντότητες του οικείου Οργανισμού χωρίς μεταξύ τους ιεραρχική σχέση. Τα πρόσωπα αυτά αποφεύγουν κάθε σύγκρουση συμφερόντων. Η σύνθεση της επιτροπής αξιολόγησης μπορεί να είναι ίδια με τη σύνθεση της επιτροπής αποσφράγισης των προσφορών.

3. Οι αιτήσεις συμμετοχής και οι προσφορές που δεν πληρούν όλες τις ουσιώδεις απαιτήσεις οι οποίες καθορίζονται στα έγγραφα των προσκλήσεων υποβολής προσφορών ή που δεν ανταποκρίνονται στις ειδικές απαιτήσεις που καθορίζονται σε αυτά, απορρίπτονται.

Ωστόσο, η επιτροπή αξιολόγησης μπορεί να καλεί τον υποψήφιο ή τον προσφέροντα να προσκομίσει πρόσθετα στοιχεία ή να επεξηγήσει τα υποβληθέντα δικαιολογητικά που έχουν σχέση με τα κριτήρια αποκλεισμού και επιλογής, εντός καθορισμένης προθεσμίας.

4. Σε περίπτωση υπερβολικά χαμηλών προσφορών κατά το άρθρο 78 η επιτροπή αξιολόγησης ζητεί τις προσήκουσες διευκρινίσεις ως προς τη σύνθεση της προσφοράς.

Άρθρο 85

Οι παρούσες δημοσιονομικές διατάξεις δεν θίγουν τα μέτρα που έχουν λάβει ήδη τα κράτη μέλη δυνάμει του άρθρου 296 της συνθήκης ΕΚ ή του άρθρου 4 της οδηγίας 92/50/ΕΟΚ, του άρθρου 2 της οδηγίας 93/36/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1993, περί συντονισμού διαδικασιών για τη σύναψη συμβάσεων δημοσίων προμηθειών [1] ή του άρθρου 2 της οδηγίας 93/37/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1993, περί συντονισμού διαδικασιών για τη σύναψη συμβάσεων δημοσίων έργων [2].

ΤΙΤΛΟΣ IV

ΕΛΕΓΧΟΣ, ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

Άρθρο 86

Κάθε τρεις μήνες, ο γενικός διευθυντής υποβάλλει στο διοικητικό συμβούλιο έκθεση για την εκτέλεση των εσόδων και δαπανών κατά το διαρρεύσαν τρίμηνο και από την αρχή του οικονομικού έτους.

Άρθρο 87

1. Διενεργείται εξωτερικός λογιστικός έλεγχος των δαπανών και των εσόδων που διαχειρίζεται ο Οργανισμός μετά το τέλος κάθε οικονομικού έτους.

2. Επιπλέον, το διοικητικό συμβούλιο μπορεί ανά πάσα στιγμή, προτάσει του γενικού διευθυντή ή κράτους μέλους, να ορίζει εξωτερικούς ελεγκτές, των οποίων καθορίζει την αποστολή και τους όρους απασχόλησης.

3. Με την προοπτική των εξωτερικών λογιστικών ελέγχων, συνιστάται σώμα ελεγκτών αποτελούμενο από έξι μέλη. Κάθε χρόνο, το διοικητικό συμβούλιο διορίζει, μεταξύ των υποψηφίων που προτείνουν τα κράτη μέλη, δύο μέλη με τριετή μη ανανεώσιμη θητεία. Οι υποψήφιοι πρέπει να είναι μέλη εθνικού φορέα λογιστικών ελέγχων κράτους μέλους και να παρέχουν επαρκή εχέγγυα ασφάλειας και ανεξαρτησίας. Πρέπει να είναι έτοιμοι να αναλάβουν καθήκοντα για λογαριασμό του Οργανισμού, ανάλογα με τις ανάγκες. Κατά την άσκηση των καθηκόντων αυτών:

α) τα μέλη του σώματος των ελεγκτών εξακολουθούν να πληρώνονται από τον φορέα λογιστικού ελέγχου από τον οποίον προέρχονται, ενώ από τον Οργανισμό εισπράττουν μόνον τα έξοδα αποστολής τους επί της αυτής βάσεως με εκείνη που προβλέπεται στους κανόνες που εφαρμόζονται στους ομοιόβαθμούς τους υπαλλήλους των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων·

β) δεν ζητούν ούτε λαμβάνουν οδηγίες από κανέναν πλην του διοικητικού συμβουλίου· στο πλαίσιο της εντολής λογιστικού ελέγχου, το σώμα των ελεγκτών και τα μέλη αυτού είναι εντελώς ανεξάρτητα και ευθύνονται μόνον για τη διενέργεια του εξωτερικού λογιστικού ελέγχου·

γ) δίνουν αναφορά για την αποστολή τους μόνο στο διοικητικό συμβούλιο·

δ) εξακριβώνουν εάν έχουν εκτελεσθεί τα έσοδα και οι δαπάνες που διαχειρίζεται ο Οργανισμός, τηρούμενης της ισχύουσας νομοθεσίας και των αρχών της ορθής οικονομικής διαχείρισης, ήτοι σύμφωνα με τις αρχές της οικονομίας, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας.

4. Το σώμα των ελεγκτών εκλέγει κάθε χρόνο τον πρόεδρό του για το επόμενο οικονομικό έτος. Θεσπίζει τους κανόνες που ισχύουν για τους λογιστικούς ελέγχους που διενεργούν τα μέλη του σύμφωνα με τα πλέον αυστηρά διεθνή πρότυπα. Το σώμα των ελεγκτών εγκρίνει τις εκθέσεις λογιστικού ελέγχου που συντάσσουν τα μέλη του πριν αυτές διαβιβασθούν στον γενικό διευθυντή και στο διοικητικό συμβούλιο.

5. Οι επιφορτισμένοι με τον λογιστικό έλεγχο των εσόδων και των δαπανών του Οργανισμού, πριν ασκήσουν τα καθήκοντά τους, πρέπει να λαμβάνουν έγκριση πρόσβασης στις εμπιστευτικές πληροφορίες του Συμβουλίου, μέχρι της διαβαθμίσεως ασφαλείας «secret UE» τουλάχιστον, ή ισοδύναμη έγκριση από κράτος μέλος, όπως ενδείκνυται. Τα άτομα αυτά μεριμνούν για την τήρηση της εμπιστευτικότητας των πληροφοριών και για την προστασία των δεδομένων που περιέρχονται εις γνώση τους κατά τη διάρκεια του λογιστικού ελέγχου, σύμφωνα με τους κανόνες που εφαρμόζονται για τις εν λόγω πληροφορίες και δεδομένα.

6. Οι επιφορτισμένοι με τον λογιστικό έλεγχο των εσόδων και των δαπανών του Οργανισμού έχουν πρόσβαση αμελλητί και χωρίς προειδοποίηση στα έγγραφα και το περιεχόμενο οιουδήποτε υποθέματος πληροφοριών σχετικά με τα έσοδα και τις δαπάνες αυτές καθώς και στους χώρους όπου φυλάσσονται τα εν λόγω έγγραφα και υποθέματα πληροφοριών. Μπορούν να λαμβάνουν αντίγραφα. Οι συμμετέχοντες στην εκτέλεση των εσόδων και των δαπανών του Οργανισμού παρέχουν στο γενικό διευθυντή και τους υπεύθυνους για τον λογιστικό έλεγχο των δαπανών την αναγκαία βοήθεια για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους. Τα έξοδα για τους λογιστικούς ελέγχους που διενεργούνται από ελεγκτές βαρύνουν τον γενικό προϋπολογισμό του Οργανισμού.

[1] ΕΕ L 199 της 9.8.1993, σ. 1· οδηγία η οποία καταργήθηκε από την οδηγία 2004/18/ΕΚ.
[2] ΕΕ L 199 της 9.8.1993, σ. 54· οδηγία η οποία καταργήθηκε από την οδηγία 2004/18/ΕΚ.

Άρθρο 88

1. Έως τις 31 Μαρτίου μετά το τέλος του οικονομικού έτους, ο γενικός διευθυντής, επικουρούμενος από τον υπόλογο, καταρτίζει και υποβάλλει στο σώμα των ελεγκτών, προς εξέταση και γνωμοδότηση, το σχέδιο ετήσιου λογαριασμού διαχείρισης, το σχέδιο ετήσιου ισολογισμού και σχέδιο έκθεσης πεπραγμένων.

2. Οι ετήσιοι λογαριασμοί διαχείρισης περιλαμβάνουν, για κάθε προϋπολογισμό που διαχειρίζεται ο Οργανισμός, πιστώσεις, αναληφθείσες και πληρωθείσες δαπάνες καθώς επίσης διάφορα έσοδα και τα έσοδα που προέρχονται από τα κράτη μέλη και άλλα μέρη. Ο ισολογισμός εμφανίζει στο μεν ενεργητικό όλα τα περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν στον Οργανισμό, αφού ληφθεί υπόψη η απαξίωσή τους και οι τυχόν απώλειες ή παροπλισμοί, στο δε παθητικό τα αποθεματικά του.

3. Το σώμα των ελεγκτών διατυπώνει τη γνώμη και τις παρατηρήσεις του για τα έγγραφα που αναφέρονται στην παράγραφο 2, έως τις 15 Ιουνίου μετά το τέλος του οικονομικού έτους.

4. Έως τις 31 Ιουλίου μετά το τέλος του οικονομικού έτους, ο γενικός διευθυντής υποβάλλει, στο διοικητικό συμβούλιο, τα έγγραφα που αναφέρονται στην παράγραφο 2 με τη γνωμοδότηση και τις παρατηρήσεις του σώματος των ελεγκτών συνοδευόμενες από τις απαντήσεις του.

5. Το διοικητικό συμβούλιο εγκρίνει τον ετήσιο λογαριασμό διαχείρισης και τον ισολογισμό. Απαλλάσσει τον γενικό διευθυντή και τον υπόλογο για το συγκεκριμένο οικονομικό έτος.

6. Οι ετήσιοι λογαριασμοί διαχείρισης και ο ετήσιος ισολογισμός δημοσιεύονται, αφού εγκριθούν, στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

7. Όλοι οι λογαριασμοί και καταστάσεις υλικού φυλάσσονται από τον υπόλογο επί μία πενταετία από την ημερομηνία χορήγησης της απαλλαγής τους.

Άρθρο 89

1. Το υπόλοιπο κάθε οικονομικού έτους εγγράφεται στον προϋπολογισμό του επόμενου, οικονομικού έτους, είτε στα έσοδα είτε στις πιστώσεις πληρωμών, ανάλογα με το αν πρόκειται για πλεόνασμα ή για έλλειμμα.

2. Οι εκτιμήσεις των ως εν λόγω εσόδων και των πιστώσεων πληρωμών εγγράφονται στον προϋπολογισμό του επόμενου έτους κατά τη διάρκεια της ετήσιας διαδικασίας του προϋπολογισμού.

3. Μετά την έγκριση των λογαριασμών κάθε οικονομικού έτους, τυχόν διαφορά ως προς τις εκτιμήσεις εγγράφεται στον προϋπολογισμό του επόμενου έτους μέσω διορθωτικού προϋπολογισμού.